

LASKUMARJOURHEILU

No:2 1979
3. vuosikerta

mk: 6⁵⁰

finnish magazine of sport parachuting

Cruisair

7 cells, 200 sq. ft., 10 lbs.

Strato-Flyer

5 cells, 165 sq. ft., 9.3 lbs.

Strato-Cloud

7 cells, 230 sq. ft., 11.4 lbs.

Safety-Flyer

TSOed Reserve, 8.6 lbs.

We can think of four of the very best reasons to jump a ram-air by Para-Flite:

1. Cruisair
2. Strato-Flyer
3. Strato-Cloud
4. Safety-Flyer

We've developed an entire line of ram-air canopies — a reserve as well as three mains — to meet the requirements of any skydiver.

If relative work is your thing, then you'll be very interested in our Strato-Flyer and Cruisair main canopies. The 5-cell Strato-Flyer combines exceptional performance with a minimum of weight and bulk. Our newest ram-air, the Cruisair, is a 7-cell lightweight that flies and turns *fast* yet lands softly and packs up in containers designed for the Strato-Flyer.

Check out our lightweight Strato-Cloud if you're into accuracy or if you weigh more than 200 lbs. A refinement of a proven medal winner, the new model of

the Strato-Cloud provides the same rock-solid flight, stable sink and soft landing that made this canopy the pick of thousands of jumpers across the world.

No matter what canopy you jump as a main, you'll want a Safety-Flyer packed in your reserve. The product of four years of intensive research and development, the FAA-approved Safety-Flyer offers more reliability, maneuverability and durability than any other reserve.

Jumpers have been calling us "The Square People" since we offered them the first practical ram-air over ten years ago. We have become the world's leading ram-air manufacturer because our quality-built canopies offer crisp performance and uncompromised reliability.

Write or call us today for a descriptive brochure on any of our products. Or see one of our dealers worldwide. Either way, you'll get the canopy that's just right for you.

PARA-FLITE Incorporated

5801 Magnolia Ave., Pennsauken, NJ 08109 (609) 663-1275 / 663-1276

LASKUVARJOURHEILU

JULKAISIJA

PUBLISHER:

SUOMEN LASKUVARJOKERHO RY.
HELSINKI-MALMI LENTOASEMA
00700 HELSINKI 70
FINLAND
PUH. TEL: 90-378 827

PÄÄTOIMITTAJA

EDITOR-IN-CHIEF:

REINO SUONSILTA
PUH. TYÖ 90-75 36 111
KOTI 90-30 11 19

TOIMITUSKUNTA:

EDITORS:

TOIMITUSSIHTEERI

AILA AALTIO Helsinki
TUOMAS ASUMUS Helsinki
LARS BÄCKSTRÖM Helsinki
ANTTI KAUSALAINEN Utti
EERO KAUSALAINEN Helsinki
MAURITS KOUHIA Turku
ARTO MATTILA Turku
JORMA ÖSTER Helsinki

TOIMITUKSEN OSOITE

EDITORIAL ADDRESS:

LASKUVARJOURHEILU
PL 653
SF-00101 HELSINKI 10

PS TILI NO: 427602-1

TAITTO JA VALMISTUS

LAY-OUT & PASTE UP:

ARTO MATTILA

IRTONUMERO 6,50 mk

PRICE OF COPY

(OVERSEAS, AIRMAIL) 3 USD

TILAUSHINTA 25 mk

YEARLY SUBSCRIPTION

(OVERSEAS, AIRMAIL) 10 US \$

NELJÄ NUMEROA VUODESSA

PUBLISHED FOUR TIMES

A YEAR

PAINATUS:

ESK - OFFSET, LIETO

LASKUVARJOURHEILU-lehti on riippumaton laskuvarjoalan julkaisu. Lehti ottaa mielellään julkaistavaksi lukijoiden juttuja, piirroksia ja valokuvia. Materiaali palautetaan lehden ilmestyttyä. Julkaisupalkkioita ei valitettavasti voida maksaa. Kansikuviksi tarkoitettujen kuvien tulee olla värikuulokuvia (dia), sisäsivuille tarkoitettujen mieluiten mustavalkoisia paperikuvia. Toimitus ei vastaa artikkeleissa esitetyistä mielipiteistä, vaan jokaisesta artikkelista vastaa kirjoittaja itse. Artikkelien osittaisestakin lainaamisesta olemme pelkästään mielissämme!

LASKUVARJOURHEILU is the Finnish Parachuting Magazine.

The publisher assumes no responsibility for the views expressed in submitted material. There is no copyright at all. We would be very pleased, if You find anything worth copying from us!

ERITYISESTI PASSIIVISILLE PARAILIJOILLE

Ja niin taas päästiin kesän makuun. Jokainen talven tuisku ja aristellut hyppääjä lienee jo tuuletellut varjostintaan. Helluntaina oli Helsinki-Malmilla oikein suuren luokan tuuletajaiset. Fokker-boogie keräsi innokkaita hyppääjiä kymmenittäin joka puolelta Pohjolaa. Tai ei sentään aivan joka puolelta - kaikki pohjoismaat (pl Islanti) olivat kyllä mukavasti edustettuina, mutta suomalaisten joukossa nähtiin suurta ihmetystä herättävän vähän ei-helsinkiläisiä hyppääjiä. "Miehemme maakunnista" kunnioittivat vuoden suurinta (relatiivi)hyppytapahtumaa lähes täysilukuisesti - poissaolollaan. Vai onko valittaen todettava, että Malmin ulkopuolella hyppää relatiivisia ainoastaan Kausalaisen Eero, Mauriz Kouhia, Artsi Mattila, Arno Ylhä, Mäkisen Jari, Pukkilan Pena ja Kitu Toivonen. Osasyys poissaoloihin lienee konevaikeuksista johtuneesta tapahtuman "myöhäisestä" varmistumisesta, mutta maasta katsoen luulisi parin kuukauden riittävän muutaman lomapäivän järjestämiseen, ja jatkuivathan boogiet vielä viikonloppunakin. Vastaavaa tilaisuutta on tähän asti saanut etsiä melko kaukaa. Ja jos rahasta on kyse, niin atlantin ylitys sinivalkoisin siivin maksaa monta hyppyä, eivätkä hyppymaksut suuressa maailmassa suinkaan ole kotimaisia pienempiä. Joten KAIKKI mukaan ensi kerralla. (Samoin kuin RW/konv. - SM-kilpailuihin ja -leireihin!) Toivottavasti edes kuvakertomus boogiesta kiinnostaa.

Reino Suonsilta

Lehden tilaajamäärä ei ole kehittynyt odotetusti. Toimikunnan mielestä lehden sisältö on kuitenkin entistä parempi ja se raapii kollektiivista päätään etsiessään selitystä lukijoiden arvaamattomalle käytökselle. Tämä numero on viimeinen joka lähetetään tilaajille, jotka eivät jostain syystä ole maksaneet tilausmaksua.

Jotta julkaisumme ei etäänny lukijoistaan, Sinusta, se tarvitsee heidän, Sinä siinä, kirjoituksia. Jos koko lehden kirjoittaa toimituskunta, lehden ilme väijäämättä yksipuolistuu. Jos sydäntäsi painaa jokin laskuvarjoiluun liittyvä, jos lehti mielestäsi on hyvä tai huono, avaa sanainen arkkusi. Anna sanan säilän säihkyä, anna tulta Gutenbergin miekalle, ahnaat painokoneet odottavat! 'WE PRINT EVERYTHING THAT IS FIT TO PRINT', ei noin, vaan 'WE PRINT EVERYTHING THAT FITS'!

'OUR MAGAZINE HAS RECEIVED ONLY VERY FEW READERS' LETTERS FROM ABROAD. WE INVITE YOU TO SEND YOUR CONTRIBUTIONS TO "LASKUVARJOURHEILU, PO BOX 653, SF-00101 HELSINKI 10".'

ESPECIALLY WE WOULD LIKE TO GET FEED-BACK FROM EACH AND EVERY PARTICIPANT OF OUR "FOKKER BOOGIE". WE HOPE OUR BOOGIES ALSO CAME UP TO THE SECOND PART OF THE NAME OF OUR JUMP PLANE, AT LEAST THE EDITORS FEEL THAT THE EVENT ALSO COULD BE TITLED AS "FRIENDSHIP BOOGIE". WE NEED YOUR COMMENTS ABOUT ORGANIZATION, OFF -JUMPING ACTIVITIES, BEHAVIOUR OF NEWSPAPER- & TV-PEOPLE, REASONS FOR BAD OR GOOD VIBES YOU HAD, ETC. WE NEED THIS INFORMATION TO IMPROVE OUR FURTHER BOOGIES. REMEMBER, WE DON'T PRINT ONLY EVERYTHING THAT IS FIT TO PRINT BUT ALSO EVERYTHING THAT FITS.

THE EDITORS THEMSELVES ARE SUFFERING FROM A SEVERE ATTACK OF POST-BOOGIE-TRISTESSE AND ARE NOT VERY EAGER TO WRITE BUT FINE PICS WE HAVE.

Tuomas Asumus

TERVETULOA IMMOLAAN!

Kymmenen kilometriä Imatran keskustasta, linnuntietä n. 5 km itä-rajalle ja aivan Saimaan vesistön tuntumassa. Siellä sijaitsee Immolan lentokenttä, joka on ollut vuodesta -68 Imatran Ilmailukerhon iskuhyppääjien pesäpaikka. Paljon ovat olosuhteet muuttuneet siitä kun hyppyyhommat alettiin. Alussa ei ollut omaa konetta eikä edes varjokalustoa. Utista saatiin kone varjot sekä mestaritkin. Vuonna 1970 keväällä päästiin kuitenkin toimimaan omalla kalustolla ja omien mestareiden toimiessa kouluttajina. Saatiin lentolaitteeksi iki-ihana Cessna 206 U, joka on palvellut siitä lähtien, välillä vähän kiukutelut, mutta loppujen lopuksi hyvin, ja tulee toimimaan vielä pitkään. Nykyään kerhon kalustoon kuuluu alkeisvarjojen lisäksi 7 PC-tä ja 4 patjaa kaiken muun tarvittavan (tilpehöörin) lisäksi. Hyppyluvuissa ollaan keikuttu, paria synkkää vuotta lukuunottamatta, neljän parhaan kerhon porukassa. Kaikkiaan on Immolassa hypäty tätä juttua kirjoitettaessa 10032 hyppyä. Tänä vuonna on kertynyt hyppyjä reilusti yli 900, josta kiitos innostuneille oppilaille, joita on ollut viitisenkymmentä.

Itse kentästä voitaneen sanoa ilman kehumistakin, että se on yksi Suomen parhaista hypykentistä, jos nyt ei ole paras. Kaksi kiitorataa, ja esteetöntä tilaa joka puolella lähes silmäkantamattomiin. Kerrotaan nyt kuitenkin, että löytyyhän täälläkin yksi pieni haitta ja se on koira-tarha 150 m:n päässä maalialueesta. Eihän siitä kokeneemmille haittaa ole, mutta oppilas parat ovat kuin lihapullat narussa koiratarhan yläpuolella. No ketään ei kuitenkaan ole syöty, eikä edes raadeltu.

Hyvä maalialue on aivan pakkauspaikan äärellä samoin halli ja puffetti, josta löytyy apua suurempaan nälkään ja janoon. Ja mikä sen paremmin rentouttaa kuin sauna ja uinti hypypäivän päälle. Kerhon sauna ja huvila sijaitsevat parin kilsan päässä hallilta kaunisvetisen Niemilammen rannalla ja sauna lämpiää taatusti joka ilta. Siellähän ne hypyt voi hypätä pariinkin kertaan uudelleen ja puhdasta tulee.

RW - SM:t ovat tietenkin tärkein tapahtuma Immolassa tänä kesänä. Kilpailujen ajankoh- ta on mitä mainioin, koska samaan aikaan on meneillään Suomen suurin kansanjuhla nimittäin Imatra-viikko. Viikon lopulla ajetaan RR:n MM-osakilpailu, jota voi mainiosti jäädä seuraamaan SM-kisojen jälkeen.

RW-kisojen välillä järjestetään myös lentonäytös johon kilpailijat toivottavasti voivat ottaa osaa näyttöshyppyjä hyppäämällä ja illalla lentohallissa tanssitaan lentäjänvalssin tahdissa. Majoitusmahdollisuudet Immolassa ovat hyvät. Hallista löytyy kerrossänkyjä, jotka jaetaan, nopein voittaa periaatteella. Hyvä leirintäalue Niemilammen rannalla majoittaa kyllä sitten hitaimmatkin. Laajennettu puffetti on avoinna kisojen aikaan aamusta iltaan. Saunat miehille ja naisille, yhdessä ja erikseen lämpiävät joka ilta. Harrastusmahdollisuuksia löytyy, voi pelata tennistä, golfia, ruutupalloa ja kaatuilla rullalaudalla.

Ennen varsinaisia kilpailuja järjestetään Immolassa viikon leiri. Hyppykoneina tulevat olemaan Cessna 182 ja 206. Joten varatkaahan loma riittämiin. Sää tervetuloa olemaan mah- tavat niin leiri- kuin kisaviikollakin. Pilvikorkeus pidetään neljässä kilometrissä ja lämpötila sopivana.

Tässä tuli vähän kerrottua Immolasta, mutta parhaitenhan tämän itse näkee. (Tulkaa hyp- päämään tai muuten vaan käymään).

Kaho Imatra, hyppää Immolassa et kavu.

Risto Tahvanainen

sisällys

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Tervetuloa Immolaan
- 5 On onni olla hyppääjänä Oulussa
- 6 Wanhat jutut
- 9 Tarkkuutta ...
- 11 Kouluttaja Korvassa
- 12 Näistä hyppäämme Pilatus Porter PC6
- 14 Fokker Boogie
- 18 Tempua Helmutin tapaan
- 19 Pätkelmiä Kotimaasta
- 22 Pätkelmiä ulkomailta
- 23 Kirjeitä
- 24 Osaatko?
- 26 Hyppymestari- kurssi 1/79
- 28 Turus' tapahtunu ...
- 29 Suuri valokuvauskilpailu
- 30 CIP/FAI kokouskuulumisia

Kansi - Cover: Kuva - Photo by: JORMA ÖSTER

imatra

IMATRAN ILMAILUKERHO RY
LASKUVARJOJAOSTO järjestää

IMMOLAN LENTOKENTÄLLÄ IMATRALLA
LASKUVARJOHYPPYJEN

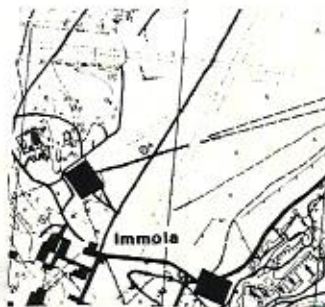
RW-SM

KISAT 21.07-28.07.-79 HARJOITUSLEIRI
(30. viikko) 15.07-20.07.-79
(29. viikko)

Hyppykoneet: Cessna 206 ja Cessna 182

- Leirintämajoitus Niemilammen rannalla, jossa myös kerhon sauna
- Ruokailu puhvetissa kerhon hallissa
- Runsaasti tymo-ohjelmaa: Imatra-viikon ohjelma, pallo- ym. pelejä, mahd. tehdasvierailuja, illanviettoja jne.

TERVETULOA IMMOLAAN!

tiedustelut: Rauno Härkönen

954-33 413 k

954-31 866/892 t

954-37 393 Ilk:n halli

Rauno Härkönen

Risto Tahvanainen

On onni olla hyppääjä Oulussa!

Teksti: J. Sarkkinen

Kuvat: J. Sarkkinen, Cekkeri Satamo

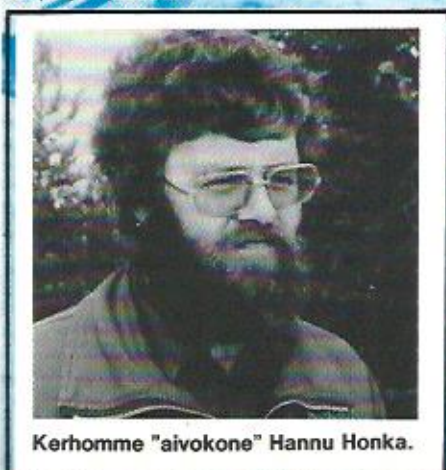
Ei sitä kaada lamat eikä vesisateet, nimitään hyppäämistä Oulussa. Vuosi 1978 oli erittäin aktiivinen ja tässäpä vähän siitä vuodesta.

Vuoden toiminta alkoi helmikuun alussa ensimmäisellä alkeiskurssilla. Vetäjänä oli Karhun Raimo. Huolimatta ankarasta pakkasesta pojat aloittivat hyppäämisen sillä mikäpä olisi poikien innostusta laimentanut. Kovat ponnistelut tuottivat tuloksen, viisi kaveria jatkaa yhä aktiivisesti.

Näin pääsi vuoden toiminta käyntiin palkein ja muikin porukka karisti vanhat pölyt varjoistaan ja suuntasi kulkunsa huimiin seikkailuihin Oulunsalon taivaalle. Alettiin taas kerran harjoitella kaikenlaista touhua vaihtelevalla menestyksellä: tarkkuutta, tempua, relativia, sekvenssiä ja radio-ohjattavaa hyppääjää. Toinen kurssi alkoi 7. toukokuuta Hannu Hernesniemen ja Aholan veljeksien vetäminä. Oppilaita oli kaikkiaan 10, joista vain yksi jatkaa aktiivisesti. Hyppytahti vain parani ja pääpaino pantiinkin kilpailuharjoittelulle, pääasiassa tarkkuutta ja tempua, unohtamatta RW-hyppäjä ja oppilaita. Tässä vaiheessa alkoi myös savuhyppytoiminta, jota Oulussa on hoidettu jo monta vuotta. Savuhyppylähtöjä oli kaikkiaan 4 eri puolille Oulun läänin.

Seuraavan alkeiskurssin vetäisi Kuotesahon Eero Raahessa niin että pääsivät raahelaisitkin hyppäämään. 2-4.6 puolustivat kerhomme mainetta Eero Kuotesaho, Tapio Satamo ja Reino Pikkannen länsinaapurin Viindeissä olleessa tarkkuuskisassa, tuoden kirkkaimman värin kotiin. Oli kuulemma hieno reissu.

Seuraava merkkitapahtuma oli kansainväliset kisat Oulussa. Kilpailijoita oli Ruotsista, Norjasta ja vahva joukkue DDR:sta ja tietenkin Suomesta. Saksalaiset veivätkin melkein kaiken mikä kiiksi. Meidän pojat menestyivät kohtalaises hyvin: R. Kempainen 7. ja T. Satamo 9. A-luokan tarkkuudessa. B-sarjassa R. Ahola teki sen, mitä monet odottivat, nimittäin voitti tempun. Ahola oli B-sarjan tarkkuudessa 3. Joukkue tarkkuudessa OLK oli 3. Järjestelytään kisat menivät erittäin hyvin ja kerho sai paljon plussaa.

Kerhomme "aivokone" Hannu Honka.

Immolan SM-kisoissa meikäläiset menestyivät hyvin. T. Satamo polkaisi 11 kertaa peräkkäin 00, mikä on varsin kunnioitettava saavutus. Tarkkuudessa Cekkeri Satamo oli 3. ja R. Kempainen 4. B-sarjan tarkkuudessa Raimo Jenkki Ahola oli 3., tempussa Raimo pömitti taas muut. (Hyvä Jenkki!). Joukkue tarkkuudessa OLK oli 5.. Aholan Petri oli konventionaalisissa SM- ja MM-kisoissa tuomarioppilaisena ja sai hyvää tunnustusta toiminnastaan. Pete saikin tämän vuoden puolella tuomarin paperit kouraansa, mutta se onkin sitten toinen juttu.

Kisojen jälkeen alettiin hartaasti harjoitella relativia uusilla Turbo-Silvereillä ja tulostakin alkoi syntyä paremmin. Samaan aikaan Närhin Mikko veti yksin vuoden viimeisen kurssin, jolta pari kaveria jatkaa yhä. Korkeata säätä odotellessa käytiin Lentoravintolassa maistelemassa lonkeroa, ja kas sääkin parani heti (???)

Ja vihdoin ilmestyi parakin seinälle ilmoitus "Kerhon syyskisa": tarkkuus ja Trac-kisat. Porukka olikin kauan aikaa trimmaillut vehkeitä juuri näitä kisoja varten, joten osanotto oli melko suuri, senhän voi Kitukin myöntää. Hän oli tullut myymäläautollansa Ouluun

saakka katsomaan Pohjan-poikia. Kisoista muodostuikin värikäs tapahtuma, vaikka paikalle suunnistaneet kumpupilvet haittasivat hivenen. Jos ei saatu hypätä pilvestä, niin hypättiin pilven vierestä. Ensimmäisen päivän jälkeen Trac-kisan johdossa oli joukkue M. Närhi, R. Kempainen ja R. Ahola. Tarkkuudessa olivat johdossa Cekkeri Satamo ja E. Kuotesaho. Kun ilta alkoi tulla kisapaikalle, käväistiin taas lonkerolla, ja ilmassa oli suuren juhlan tuntua.

Seuraavana päivänä Esteri näytti huonomman puolensa, joten alettiin pelata jalkapalloa ajanvietteeksi. Kun sitten huomattiin, ettei sää parane, jaettiin palkinnot parhaiten kesken. Muuten kisat olivat mielenkiintoiset, vaikka jäivät hiukan kesken. Kitukin keräsi ne tavarat, joita emme ostaneet ja läksi kiertelemään ja katselemaan Pohjan kauniita ruskamaisia. Toivottavasti oli hyvä reissu.

Suurin osa porukasta hävisi taas jonkin talviunille, mutta hyppytoimintaa kuitenkin jatkettiin läpi vuoden. Vuonna -78 kertyi kerholle ennätysmäärä hyppäjä: 2388 kpl. Konekalustoon kuuluivat nuo maanmainiot C172 ja C207T.

7.5.1979 OLK ry. täytti kymmenen vuotta. Vuosijuhlat olivat todella hauskat ja alkajaisiksi nähtiinkin taivaalla kymmenen tähti (lue: kymmenen tähteä). Nuo kymmenen vuotta ovat olleet hyvin vaikuttavia harrastusvuosia Pohjois-Suomessa, missä OLK on ollut ainoa

laskuvarjokerho pitkän aikaa. OLK:n perustajina 7.5.1969 olivat H. Kuparinen, H. Palo, M. Snellman, P. Halonen, J. Tuomaala ja H. Honka. Ensimmäinen kurssi alkoi 8.6.1969 ja ensimmäinen hyppy suoritettiin Oulussa 25.6. Silloisilla kouluttajilla oli jo rautainen kokemus: 1-3 hyppäjä! Näin vaatimattomasta alusta aloitettiin ja nykyisin OLK on Suomen 3. suurin kerho hyppymäärältään ja yksi suurimmista vaikuttajista. Vuoden 1978 lopussa hyppäjä oli kertynyt 10 952 kpl. Hyvä poijjaat!

PS. Kaikki vierailevat tähdet ovat tervetulleita muutenkin kuin kilpailijoina. Tulkaa ja hämmästyttäkää.

Närhin Mikko pläköllä, Tuomareina Cekkeri ja Pete (taustakuva).

Koko poppoo syyskisoissa.

Tällä osastolla julkaisemme lukijoidemme lähettämiä, tai toimituksen esiinpenkomia vanhoja valokuvia ja juttuja. Lukijoiden lähettämä materiaali palautetaan lehden ilmestymisen jälkeen vahingoittumattomana. Toimitus kiittää saamastaan avusta ja mielenkiinnosta.

tästä se alkoi!

Laskuvarjokerho

Suomen Laskuvarjokerho on perustettu, ja siihen on heti liittynyt 70 jäsentä. Puheenjohtajana on Kavo Laurila, varapuheenjohtajana kapt. Kai Hagelberg, joka parhaillaan kouluttaa maamme ensimmäistä laskuvarjojääkärikurssia Utissa, ja sihteerinä on Gunnar Sannholm. Kerhon osoite on Helsinki Box 4/10007. Ohjelmassa on mm. esitelmä ja tutustumislaisuuksia. Kerho on myös saanut Sofian maailmanmestaruuskilpailuihin, jotka pidetään 7.—17. 8.

Teksti: Aila Aaltio

Kuvat: Onni Kuusisto

Kun Onni Kuusisto vuonna 1956 näki englantilaisen Angus Cherringtonin hyppäävän laskuvarjolla Helsingin Malmilla, teki se häneen syvän vaikutuksen. Koko ikänsä Malmilla asuneena oli tullut nähdäksii ilmailuliikennettä moneltakin taholta. Samana vuonna näytettiin elokuvaa Moskovan maailmanmestaruuskisoista. Sekin antoi lisää intoa, ja Onni päätti: "Hyppääjä minusta tulee!"

Lentäminen kiinnosti. Vuonna -57 Onni Kuusisto kävi Ilmailuliiton moottorilentokursin, lenteli "Rätti-Piperia" ja Chipmunkia nelisen vuotta. Seuraavana vuonna olikin vuorossa armeija, jossa Onni palveli ilmavoimien apumekaanikkona.

- No nyt, ajatteli Onni, on elämäni tilaisuus saada hyppylupa! Anomus lähti nöyrästi - suoraan esikunnan ylimpään portaaseen! Kirje palautettiin päivänvaloa hädintuskin sietävin huomautuksin: on tapana edetä askel kerrallaan ja antaa tällaiset anomukset lähimmälle esimiehelle. Onnilla oli tuuria olla pois tilaisuudesta, jossa vääpeli esitti saman asian hieman karskimmin ilmauksin ja jopa lievästi uhkaillen.

Eikä lupaa tullut.

Vuonna -59 Onni otti yhteyttä Ilmailutoimiston tiedustellakseen mahdollisuuksia siviilihyppyihin. Lentoliikenteen tarkastajan mielestä asia oli helposti järjestettävissä, koska lentolupakirjakin oli hallussa. Tarvittiin vain jonkinlainen opetus ja varjo. Oppitunnin antoi lennonjohtaja Refelt, jolla itsellään oli takana 16 hyppyä. Lennonjohdossa hän kertoi reilun puolituntisen omista kokemuksistaan, suosittelee hyppyykorkeudeksi 600 metriä, varjo piti

Onni, vas. lähdössä ensimmäiselle hypylle 23.7. 1960. "Hyppymestarina" Kavo Laurila ja avustajina mm. Antero Takkala ja Jussi Kiuas.

avata kun vatsa oli maahan päin, ja jalat tuli pitää yhdessä. Tuultakin voi vähän seuraila. Varustuksiksi riittivät puolikengät, ja jos halusi pitää jonkinlaisen päähineen, oli lippalakki varsin sopiva. Muutamat valokuvat ulkomailta, joissa hyppääjillä oli kypärät, saivat aikaan hymähdyksen: naurettavaa diivailua!

Kun paperit olivat kunnossa ja Nuorisoilmailijoilta lainattu Pioneer-pelastusvarjo valmiina, tuli peruutus. Jospa sittenkin olisi parempi olla hyppäämättä. Laskuvarjoa pidettiin hengenpelastusvälineenä eikä leikkikaluna. Olisi ikävää joutua "tapetille", jos jokin onnettomuus sattuisi. Valitan, mutta unohdetaan koko juttu!

50-luvun loppupuolella Kavo Laurila kirjoitteli Ilmailu-lehteen eri maiden ilmailusta, moottorilennosta, purjelennosta ja - mikä parasta - laskuvarjohyppäilyistä! Onni Kuusisto ihmetteli, mikä oli miehiään tämä mielenkiintoinen kaveri, joka uskoi, että pian Suomesakin on laskuvarjokerho, ja otti häneen yhteyttä kesällä -60. Innostus oli molemmin puolinen! Kerättiin kokoon muutama muikin asiasta kiinnostunut, ja lehteen laitettiin pieni ilmoitus perustavasta kokouksesta Ilmailuliiton toimistossa. Määrättyinä päivinä oli toimistoon kerääntynyt kolmisenkymmentä henkeä. Puheenjohtajaksi valittiin Kavo Laurila, varapuheenjohtajaksi kapteeni Kai Hagelberg, joka samaan aikaan koulutti ensimmäistä laskuvarjojääkärikurssia Utissa, ja sihteeriksi Gunnar Sannholm. Rekisteriin kerho vietettiin 26.10.1960.

Pari vuotta meni esitelmä- ja tutustumistilaisuuksissa, katsottiin filmejä ja treenattiin kuperkeikkoja. Kunnes sitten heinäkuussa -62 koitti päivä jolloin Onni Kuusisto hyppäsi ensimmäisen hypynsä. Vanha unelma toteutui! Syksyllä hän hyppäsi toisen kerran. Koneena oli Cessna 170, joka saatiin kerholle käyttöön aina tarvittaessa. Kavo Laurila oli silloin kerhon ainoa hyppymestari.

Parin ensimmäisen vuoden aikana oppilaita tuli ja meni hyppäämättä kertaakaan. Vakiorinki oli kymmenisen henkeä. Kavo Laurila tentti, hallin edessä voimisteltiin. Kurssit olivat ilmaisia. Sitten alkoi väki kadota. Keksittiin uusi keino, kurssi tuli maksulliseksi. Vaikeus oli hämmästyttävä: uusia innostuneita oppilaita tuli tulvimalla. Ehkä uskottiin enemmän asiaan, josta joutui maksamaan jotakin?

Kerholla oli alussa kaksi omaa varjoa, Pioneer ylijäämää ja Pioneer PT-10. Sukka oli silloin irrallinen, ja moni niistä katosi Tattarisuon marjamaisemiin. Ilmailuhallitukseen oli koko ajan erittäin hyvät suhteet. Alkuaikoina käytössä ei ollut minkäänlaista kortistoa varjojen pakkaamisesta. Sitä ei pidetty tarpeellisena, koska mitään huolimattomuutta ei ollut esiintynyt ja luottamus oli luja.

Kesällä 1963 oli kahden viikon hyppykurssi Biscarossessa, Ransakassa. Kouluttajina oli Ranskan huippumiehiä. Siihen mennessä oli Onnilla takanaan seitsemän hyppyä. Komento oli ankara. Joka päivä juostiin 2-3 kilometrin lenkkejä ja voimisteltiin, etenkin taakse taivutuksia painotettiin selän kipeytymiseen asti. Kotimaahan tullessa tuntui kokeestaan olevan jo paljon, oltiin kovia poikia hyppäämään! Lentohuolllota vuokrattiin Cessna 195, johon asennettiin teline ponnistamista varten.

Syksyllä Onni Kuusisto hyppäsi seitsemän hyppyä armeijan vanhasta Stieglitzistä. Kentälle mentiin yksin, varjo haettiin lennonjohtomista ja polkupyörällä ajettiin kentän päähän odottamaan vuoroa!

Seuraavana kesänä oli hyppykurssi Chalonnissa, Ranskassa sekini. Siellä Onni opetteli käännöksiä eri korkeuksista, mutta jalka, jota ennen oli käytetty apuna, oli nyt kielletty. Se olikin tuottaa ylipääsemättömiä vaikeuksia. Jorma Mali, joka oli ranskan kielen taitoinen, yritti selittää miten muualla oli opetettu tekemään, mutta sai helposti vastaukseksi: "Ei kuulu tähän; Chalonnissa tehdään näin!" Liuku ei ottanut onnistuakseen, ja kun Onni halusi harjoitella vaihteeksi muutakin, oli vastaus napakka: "Liuku on osattava ensin!" Siinä vaiheessa oli sisu jo kuohahtaa, rahatkin alkoivat olla lopussa.

Suurimmaksi hyppykorkeudeksi jäi 2500 m. Kaikista tavoitteista sai todistukset. Lisenssi oli ehdottoman tärkeä, ilman sitä ei päässyt hyppäämään.

50 hypyn jälkeen Onni Kuusistosta tuli hypymestari, ansioiksi laskettiin mm. lentolupakirja.

Vuonna -65 sattui Onnille ensimmäinen vaaja toiminta, jakautunut kupu. Varavarjoa hän ei voinut käyttää kovaa pyörimisliikkeen takia. Turvallisuus yleensä oli korkeaa luokkaa. Varavarjo oli pakollinen alusta saakka, sen sijaan puukko tuli pakolliseksi vasta lähellä 70-lukua. Pakkolaukaisuhinna kiinnitettiin koneessa usein pilotin tuolin jalkaan. Kerho osti sitten Lentohuolilta vanhan postikoneen, Cessna 195. Siinä laitettiin pakkolaukaisu-

higna jo varmempaan paikkaan: runkoon kiinni ruuvattu jakkaran jalkaa.

Samaisena vuotena -65 oli Onni Kuusisto toisena osapuolena Suomen ensimmäisessä kahden kohtaamisessa Risto Vallan ollessa toisena. Tätä oli harjoiteltu jo Jorma Malin kanssa, ja onnistuminen oli ollut vain parin vaakanmitan päässä. — Oli kolea syysilma, muistelee Onni Kuusisto. Ei tehnyt mieli hyppäämään, mutta Risto Valta pyysi ja kerjäsi, kunnes Onni suostui. Ja sillä kertaa se onnistui niin että kypärät kolisivat. Tämä oli Onnin 150. hyppy.

Seuraavana vuonna Onni hyppäsikin ensimmäiseen näitä kohtaamisia, rahanpuute hyvänä motiivina. 2500 metriä pidettiin sopivimpana korkeutena. Siinä ei ollut liikaa pelivarua niin että homma olisi alkanut tuntua liian turvalliselta, mutta silti korkeus oli riittävä.

Ensimmäiset PC-varjot tulivat 1966. Niistä tulikin pian oikea muoti. Onnilla itsellään oli takana jo noin 230 hyppyä ennen kuin hän kokeili PC:tä. -68 tuli 3. sija tarkkuudessa SM-kisoissa Nummelassa. Gratzissa, Itävallassa, Jorma Mali hyppäsikin PC:llä jaetun 6. sijan, joka on Suomen kaikkien aikojen paras sijoitus.

Seuraavana vuonna oli Nummelassa itä-saksalaisia hyppääjiä, harjoiteltiin tarkkuutta ja tyylillä. Siellä tehtiin Suomen ensimmäinen neljän tähti, saksalaisen valmentajan ollessa yksi kuvion tekijöistä. Korkeutena oli 4 km.

Vuonna -70 Onni Kuusisto hyppäsikin eniten tarkkuutta ja tyylillä. Utissa tuli neljäs sija tyyllissä, ja silloin alkoi tuntua siltä, että ollaan pääsemässä kärryille hommasta.

Parä vuotta myöhemmin sanoi kerhon käytössä ollut Cessna 195 sopimuksensa irti Porvoon pellolle tullessaan siirtolentona Utista SM-kisojen jälkeen. Samana syksynä os-

tettiin Pilatus Porter, vaikka epäilijöitä oli, saadaankohan se koskaan kannattamaan. Olihan se 7-paikkainen kone! Pilatus oli ollut jo aiemmin muutamia kertoja kerholla käytössä. Siitä mm. hypättiin Utissa -68 Suomen korkein hyppy, yli 9 km, hyppääjänä Tomi Aaltonen.

1973 oli Östersundissa, Ruotsissa, tiedoskilpailut, ja silloin voidaan sanoa RW:n todella alkaneen Onni Kuusiston kohdalla. Koottiin seitsemänhenkinen porukka, nimenä käytettiin Sorsia. Tehtiin tarkka toimintasuunnitelma, paljonko käytetään rahaa, kuinka paljon pyritään hyppäämään ennen kisoja, sovittiin ajoista milloin hypätään arkinen, milloin viikonloppuisin jne. Hyppyjen jälkeen pidettiin aina kritiikkiläpaveri. Innostus oli mahdettava, eikä toiminta rakoillut missään vaiheessa. Tämä kaikki onnistui koska kukaan ei ollut vielä liian hyvä tai huono. Kiitokset Onni Kuusisto antaa myös sille, että kerhossa oli johdossa monia päteviä miehiä.

Sijoitus näissä kilpailuissa jäi tosin huonoksi Suomen joukkueen jäädessä Ruotsin ja Norjan jälkeen.

Ensimmäiset patjavarjot tulivat seitsemänkymmentä-luvun alussa. Niihin aikoihin pidettiin tarkkuudessa parempana, että mitä vähemmän varjolla liittää, sen tarkempi se on. Kuvut viritettiin, että hyppääjä tuli suoraan alas. Patjat sen sijaan olivat todellisia leijoja! Eihän niistä tuntunut olevan mihinkään! Mutta pian ne yleistyivät nimenomaan liitokykyänsä ja hitaan vajoamisnopeutensa takia. Australiassa vuonna 1977 kokeili Onni Kuusisto ensimmäistä patjavarjoaan.

Kerhon historiaan on mahtunut niin yläkuin alamäkeäkin. Vastoinkäymisiltä ei ole vältytty, yhteishenki on joskus ollut kovinkin

Pakinaa SEURA-lehdestä vuodelta 1956.

COLETTE Duval on kuusi 29-vuotias parisiilaismannekinä, joka kerralla loikkasi nimineä laskuvarjohyppyn korkeusnäytöksen, n. 12.000 metriä!

ENSIMMÄISEN laskuvarjohyppyn Suomessa suoritti vuonna 1920 ruotsalainen luutnantti Törnblad näytöshyppynä, jollainen oli myös ensimmäisen suomalaisen pari vuotta myöhemmin suorittama. Hän oli Eero Erho, joka nyttemmin on hypännyt ammattilaisena kolmatta sataa kertaa jopa Australiassa saakka. Ensimmäisen pakkohyppyn piiputtavasta koneesta suoritti luutnantti Sven Blomqvist 1931, ja ensimmäinen meikäläinen laskuvarjotyttö oli Sirkka Kopra vuonna 1934.

Myöhemmin ovat useatkin suomalaiset hui-mapäätt esittäneet ammattimaisesti näytöshyppyyä ympäri maailmaa. Tällöin on hypykorkeus tavallisesti puolisen kilometriä. Vetäviä yleisönumeroita ovat myös niin kutsutut kaksoishyppyt, jolloin hyppääjä irrottautuu äkkiä varjostaan, putoaa jonkin matkaa ja avaa sitten toisen varjon.

Oman jännityspanoksensa touhuun lisäsi

"Leikinlaskua" laskuvarjolla

ranskalainen Valentin, joka käytti pudotessaan siipiä, joilla voi liidellä paremmin kuin raajoilla ennen varjon avaamista. — Hiljattain hän putosi viimeisen kerran, kuten sekini suomalainen, joka kokeili jonkinlaisia räpylöitä onnistumatta kertaakaan...

Varjoja vain pakkotilanteessa

Nyttemmin on suuntaus ainakin pohjoismaissa menossa siihen, ettei tällaisia huvitushyppyyä suvaita. Laskuvarjo on hengenpelastusta varten eikä leikkiä. — Meillä saa kuitenkin vielä luvan, kun anoo sitä virallisia teitä myöten, kuten mr Cherringtonkin teki. Mutta Ruotsissa eivät kansalaiset saa hyppiä lainkaan ilman pakkotilannetta. Niinpä suomalaiset ammattihyppääjät joutuvat vierailemaan siellä näytöksissä tavan takaa.

Tämän kesän urheilutapahtumiin kuuluivat muun muassa laskuvarjohyppääjien maailmanmestaruuskisat Moskovassa. — Kun eri maiden valiot pomppivat kilpaa, ovatkin mittasuhteet toisenlaisia. Kukin kilpailija joutuu hyppäämään useita kertoja eri korkeuksista, ja yhteistulos ratkaisee voittajan.

Tarkoituks on pudota mahdollisimman lähelle annettua maalia. Korkein hyppy tapahtuu lähes kymmenestä kilometristä. Hyppääjällä on silloin mukanaan kellot ja korkeusmittarit, sillä varjon on avauduttava tarkalleen määrättyllä korkeudella. Jos se tapahtuu liian myöhään, ei voi enää ohjata tarpeeksi alastuloa — tai pahimmassa tapauksessa tulee mykkänä tartereeseen asti.

Niin voi myös käydä toistekin syystä. Moista yläilmoista loikatessa tarvitaan nimittäin happinaamaria. Ohuessa ilmassa on vaikea pitää putoamistaan kurissa, joten helposti joutuu melkoiseen kierteeseen. Tällöin jotkut voivat pahoin ja antavat ylen naamariinsa eivätkä näe enää mitään... Mikäli taas varjo aukeaa liian aikaisin, voi

tuuli liidättää miehen päin prinkkalaa. Jos hyppääjä kuitenkin huomaa avanneensa varjon hätäisesti, kiipeää hän tavallisesti varjon köysiä myöten ylös ja sulkee leijansa siksi kunnes on pudonnut oikealle tasolle!

Hypyjiä 12 km:n korkeudesta

Vaikeudet ovat kuitenkin monet. Kerran eräs englantilainen mestarihyppääjä onnistui putoamaan lähimmäksi maalina olevaa venettä merellä, mutta kun hän ei osannut uida, ei hän päässyt omin avuin perille ja hävisi näin ollen kilpailun.

Tämä urheilu ei kuitenkaan ole pelkkää miesten yksinoikeutta. Tällä hetkellä on maailmanennätys hypyn korkeudessa kauniilla ja kuululla parisiilaismannekinillä Colette Duvalilla. Hänen alastulonsa 12 kilometristä kesti yli neljä minuuttia. Hypy tapahtui Rio de Janeiron edustalla merellä. Varjonsa hän avasi vasta 250 metrin korkeudessa... Edellinen ennätys on ollut vuoroin venäläisten ja vuoroin amerikkalaisten nimissä.

Meidän maassamme ei tämän lajin amatöörihyppääjiä ole. — Tosin monet ovat loikanneet ensimmäiset hypyynsä muuten vain, mutta sitten heti pääsyhyppukassaa ja omaa pussiaan kartuttaakseen.

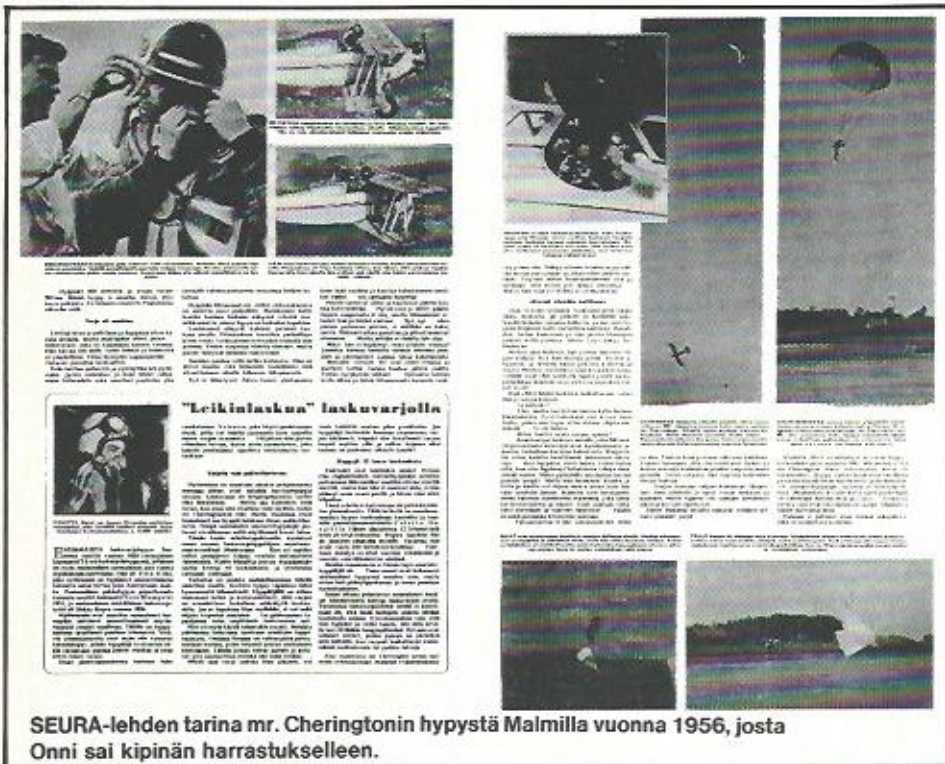
Sodan aikana pelastuivat suomalaiset lentäjät lukemattomia kertoja laskuvarjon avulla. Varsinaisia laskuvarjomiehiä meillä ei kuitenkaan ole, eikä liioin kentäjille anneta mitään koulutusta asiassa. Kerrotaanpahan vain, että kun hyppääjä ja vedät tuosta, niin sillä selvä. Se kai riittääkin hengenpitimiksi. Eri asia ovat sellaiset miehet, joiden pyssyn on päristävä sillä hetkellä, kun varpaat koskettavat ensimmäisiä ruohonkorsia tai puiden latvoja.

Ensi numerossa mr Cherrington kertoo huimista seikkailuistaan Malakan viidakkosodassa.

WANHAT JUTUT

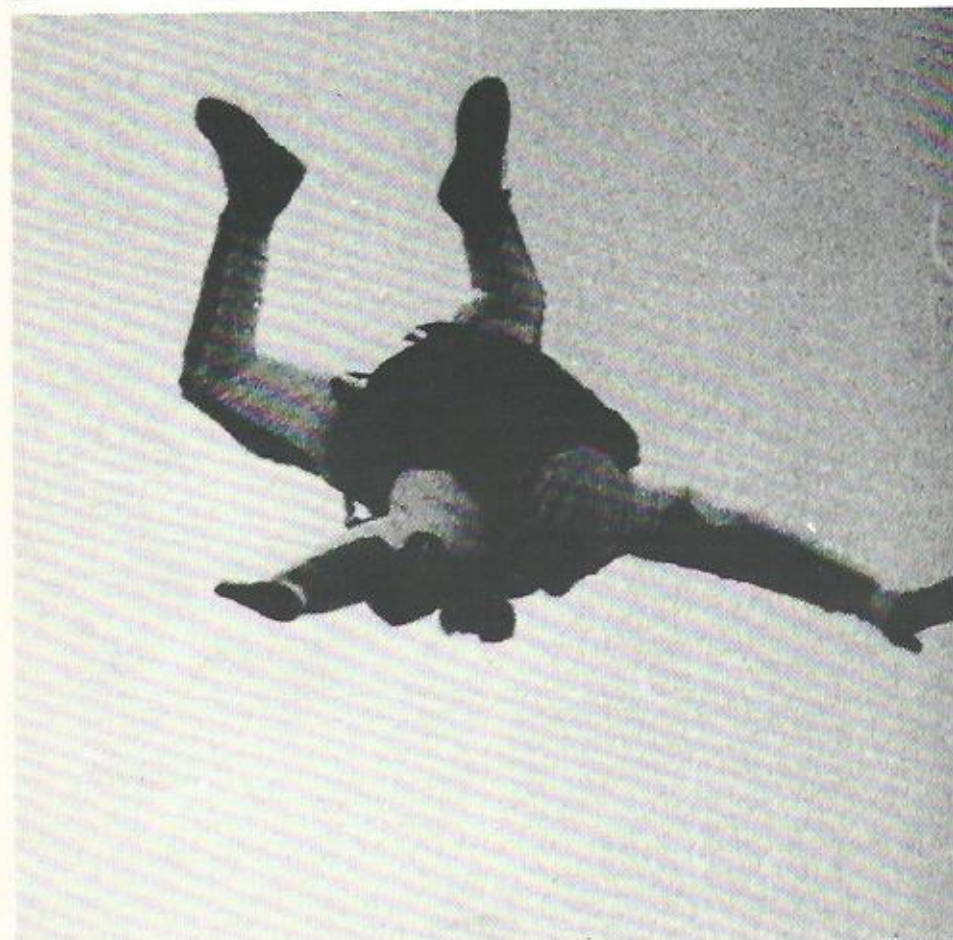
kyseenalainen. Kun porukka alkaa olla varma omista taidoistaan, on helpompi huomautella ja kritisoida toisia. Mutta yhtäkaikki on Suomen Laskuvarjokerho menestynyt, sen jäsenmäärä jatkuvasti kasvanut ja taito parantunut. Laskuvarjotoiminta on sitten vuoden 1960 levinnyt laajasti koko Suomen mantereelle – vai olisiko parempi sanoa taivaalle.

Onni Kuusisto on edelleen mukana toiminnassa. Hyppyjä on kertynyt jo lähes tuhat, eikä lopettamisesta ole puhuttakaan. – Mitä sanoikaan sananlaksu pahasta, jolle antaa pikkusormen . . .

"Leikinlaskua" laskuvarjolla

SEURA-lehden tarina mr. Cheringtonin hypystä Malmilla vuonna 1956, josta Onni sai kipinän harrastukselleen.

Syksyllä 1965 Onni taivaalla Jorma Malin kypäräkameralla ikuistamana. Tämä on todennäköisesti ensimmäinen Suomessa näin otettu valokuva!

LASKUVARJO- URHEILUN SM

UTISSA 7-15.7. Harjoitusleiri 1-7.7.

LUOKAT A ja B

Lajit ja maksut:

Henk.koht. tarkkuus 10(3)	210	mk
taito 4(3)	110	mk
Joukkuetarkkuus 4(3)	320	mk

Ilmoittautumiset
23.6.79
mennessä

Hyppykoneina C-182, C-206
Briefing 7.7. klo 16.00
Avajaiset 8.7. klo 9.00

Tiedustelut:
Erkki Kajala 951-21 021 (koti)
Markku Laksio 951-15 365 (koti)
ULK 951-84 539

**TERVETULOA
UTTIIN**
Utin Laskuvarjokerho ry
PL 44
45101 KOUVOLA 10

0,00 -TARKKUUTTA

KUVA: MARTY VIERU

Eli tarinaa vanhasta kunnan tarkkuushyppystä

TARKKUUSHYPPY ON YLEISÖLAJI

Laskuvarjourheilun markkinointi ns. suurelle yleisölle on kiistämättä kaikkien laskuvarjostin urheilijoiden mielestä tärkeä ja välttämätönkin asia. Miten voidaan saada ihmiset kiinnostumaan? No, ei ainakaan kiinnostusta nosteta piiloutumalla korpikenttien telttakyltiin. Tässä tapauksessa, niinkuin vastaavissa yleensä, on kissan nostettava häntänsä itse. Laskuvarjourheilua on tyrkytettävä muuallakin kuin kapakkakeskusteluissa. Kilpailutapahtumia voisi taas uudella uskolla mainostaa 70-luvun alkupuoliskon tapaan. Uskon, että nyt tilanne on huomattavasti otollisempi. Yleisöä voi jopa ilmestyä yllättäen kentän laidalle. Varsinkin jos kentän laita on mukavasti kaupungin tuntumassa.

Tarkkuushyppy on yleisölaji. Vähääkään muita laskuvarjourheilun lajeja väheksymättä, uskon, että juuri tarkkuushyppy-lajin ansiosta ja avulla voidaan laskuvarjourheilua tehdä tunnetuksi. Se on suorituksena kansanmiehenkin tajuttavissa ja silmien edessä nähtävissä. Varsinkin nyt patja- ja sähköpläkä-kaudella on entistä enemmän mahdollista tehostaa järkevää ja kiinnostavaa kilpailutapahtumaa. Näyttölaite toimii tulostauluna mainiosti.

Jugoslaviassa MM-kisoissa tuhat silmäparia tapitti hyppääjää ja yleisöön suunnattua näyttölaitea. Oli hämmästyttävää todeta yleisön mukanaolo. Tuli mieleen: miksei myös Suomessa. Pitäisi vain vähän uskoa.

Äskettäin hypättiin näyttöshyppy, joka ainakin minulle antoi ripauksen uskoa. Yleisöä sattui erällä maatalouskonepäivillä olemaan jokunen sata. (Tästä tuli TV-filmissäkin väläys) "KITU" hyvänä pelimiehenä asetti jokaiselle hyppääjälle pläkäksi pahvimukin. Yleisö oli heti mukana. Pahvimukin rutistuksessa heltisi mahtava hurraahuuto ilman suurempia houkutteluja. Kansa rakastaa tarkkuuslajeja tikanheitosta hevosenkenkään. Meidän täytyy uskoa ja tarjota. Tulos voi olla yllättävä.

Tampereen Money-Meeting antanee lisävalaistusta ylläolevaan. Tarkoitus on markkinoida näyttöshyppykilpailua ja tarkkuushyppykilpailua PR-mielessä. Yleisöllä on kentälle vapaa pääsy. Suomen ainut selvällä näyttölaiteella varustettu sähköpläkä tulee myös testattua. Toivotaan, että meidän kaikkien usko paranee näistä kokemuksista. Tämän lehden ilmestyttyä tiedetään enemmän.

TARKKUUSHYPPY-KILPAILU KILPAILIJAN KANNALTA

Joku on mussuttanut, että tarkkuushyppykilpailu on menettämässä mielenkiintoaan, koska samalla tuloksella voi useamman hyppykierroksen jälkeen keikkua kärjessä useita kilpailijoita. Mielenkiinto voi luonnollisesti herpaantua niiltä kilpailijoilta, jotka ovat lip-

sahtaneet liian kauaksi kärjestä. Johtopaikalla ja sen tuntumassa olevilla sen sijaan on mielenkiintoa senkin edestä. Parilla viimeisellä kierroksella katsotaan kenenkä perse merivettä kestää. On turha huolehtia siitä, että kymmenen kierroksen jälkeen on liian monta kilpailijaa puhtaalla pelillä kisassa mukana. Tämähän, jos mikään tekee loppuratkaisusta mielenkiintoisen. Kilpailun todellisen voittajan selvilleaantiin kannattaa uhrata ne muutamat ylimääräiset hyppykierrokset. Se on vertaansa vailla oleva kilpailuhuipentuma, josta mielenkiintoa riittää varmasti kaikille.

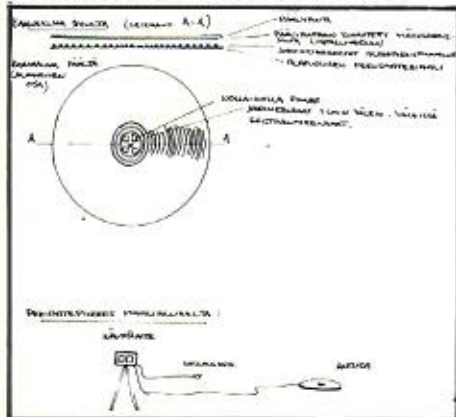
SÄHKÖPLÄKÄ, VIIMEINKIN!

Sähköpläkä parantaa tarkkuushyppykilpailun mielenkiintoa ja lisää kilpailijan "oikeusturvaa". Toivotaan, että suunnitelmat todella toteutuvat ja ainakin SM-tasolla paremmuus ratkotaan kunnan sähköpläköillä.

SÄHKÖPLÄKÄN ANATOMIAA

Sähköpläkan anturaosan muodostaa kaksi toisiaan vasten asetettua kerrosta. Yläkerroksen muodostaa päällyskerrokseen kiinnitetty hieno metalliverkko, joka toimii yläkosketuspintana. Alakerroksen muodostaa vastaavankokoinen ympyränmuotoinen pinta, johon sentin välein on kiinnitetty metallijohdinympyrät. Metallijohdinympyröiden välissä on eristinkumi, joka muodostaa vastaavasti johtimien väliin ympyrät. Yläkosketuspintana

toimiva verkko lepää eristinkumien päällä. Kun pläkän päällyspintaan kosketetaan, eristekumit antavat periksi ja kosketuskohdalla yläkosketuspinta (metalliverkko) ja alakosketuspinta (johdinympyrä) koskettavat toisiaan. Jokaisesta johdinympyrästä on johdettu näyttölaitteeseen oma johtonsa ja näyttölaite on rakennettu näyttämään vain ensiksi kosketuksen saaneen johdinkerroksen lukeman. Kosketuksen jälkeen on näyttölaite nollattava toimintakuntoon, jotta uusi kosketus voidaan rekisteröidä. Anturasta näyttölaitteeseen kulkee siis kaapeli, jossa on vähintään 27 johdinta. (25 cm näyttö = 25 kpl johtoja + nolla-nolla-näyttö 1 kpl + yläkosketuspinta 1 kpl).

NÄYTTÖLAITTEESSA ON HUOMIOITAVA

- Näyttö on riittävän suuri ja kirkas (näky myös päivänvalolla)
- Virrankulutus riittävän pieni, jotta ei akkuja tarvitse jatkuvasti ladata, 8 V jännite riittää.
- Väärinkytkenän varmistin kiinteästi sisään asennettuna.
- Kätevä nollauslaite
- Vahva kenttäkäyttöön soveltuva rakenne. (Huom. on todettu, ettei näyttölaite ole ongelma. Miehiä, jotka näyttölaitteen kykenevät rakentelemaan tuntuu olevan joka kerhossa).

ANTURAOASAN RAKENTAMISESTA

Tietävästi anturaoasaa on rakennellut Suomen niemellä Kilpisen Eska ja allekirjoittanut. Asiasta kiinnostuneet ottakaa yhteyttä. Loppukesästä ollaan paljon viisaampia. Kestävän ja luotettavan anturaoasan rakentaminen tuntuu olevan hankalampaa kuin aluksi kuviteltiin.

PERUSMATERIAALI

Ylä- ja alapinnan perusmateriaaliksi sopii mikä tahansa tanakka aine johon ompelemalla voi kiinnittää kosketuspinnat. Viimeisen version olen tehnyt tukevanpaksuisesta keinoahasta, johon on venymisen ehkäisemiseksi liimattu non-woven-liimakangas.

ALAKOSKETUSPINNAT

Alakosketuspinta eli johdinympyrät kiinnitetään ompelemalla perusmateriaaliin. Television antennijohdosta tuttu koaksaalikaapelin sukka on yksi mahdollisuus. Tämä tosin on hieman liian leveää. Sentin välein ommeltujen johdinympyröiden väliin pitää jäädä eristekummille tilaa. 3-4 mm leveä punottu johdinsukka on parasta.

ERISTEKUMI

Alapinnalla johdinympyröiden välissä kulkevan eristekumin tarkoitus on pitää yläkosketuspinta irti johdinympyröistä. Tavallinen ikkunaeriste käy hyvin tarkoitukseen. Tosin kiinnitysliima ei tunnu näissä olevan riittävän hyvää.

YLÄKOSKETUSPINTA

Yläkosketuspinnan metalliverkko joka on riittävän hienoa, oli hankala löytää. Paras vaihtoehto löytyi prässipäällysteverkosta, joita maahan tuovat räätälän liikkeet.

ANTURAOASAN VARSINAISESTA TEKEMISESSÄ ESIINTULLEITA SEIKKOJA:

- Ensin perusmateriaaliin piirretään johdinympyröiden kiinnitystä varten ympyräviivat. Pienin johdinympyrä näyttää yhden sentin tuloksen. Sen halkaisija on 11 cm. Siitä muut ympyrät sentin välein. (Eristekierrokset tukevat 00-kohdan reunasta tasan senttien päähän ja johdinkerrokset niiden väliin. Syy tähän selviää, kun miettii yhden sentin ja 00-tuloksen raja-alueita).
- Johdinympyrän, eli johdinsukan ompeleminen perusmateriaaliin normaalisti esim. lukkotikkiompeelukoneella. Ympyröitä tulee siis 25 kpl. Johdinsukan kulutus n. 30 metriä.
- Nolla-nolla kohdan teko ja kiinnitys alapinnalle tapahtuu samoin ompelemalla. Neljästä sektorikappaleesta tulee hyvä. Jätetään sopivasti tilaa eristekumille ja keski-reijälle.
- Yläkosketuspinta kiinnitetään yläpuolena toimivaan perusmateriaaliin samoin ompelemalla. Metalliverkko on silloin riittävän ohutta, jos sen läpi mukavasti voi ommella.
- Näyttölaitteesta tulevan kaapelin johdot kiinnitetään johdinkierroksiin, nolla-nolle-keskustaan ja yläkosketuspintaan juottamalla.
- Eristekumit liimataan johdinympyröiden väliin ja keskustan osien väliin.
- Ylä- ja alapinta kiinnitetään toisiinsa yhdestä kohtaa kehältä kiinteästi ja muilta osin esim. tarralla.
- Tehdään keskireikä myös yläpintaan. (Huom. tarkka homma)
- Maalataan yläpintaan 10 cm halkaisijaltaan oleva pläkä.

TARKKUUSHYPPY SÄHKÖPLÄKÄLLE

Seuraavassa lyhyesti vain "polkemis"-tapahtumasta. Ohjaamisen tittelystä patjavarjolla on erilaisia ohjeita kirjoiteltu aiemmin riittävästi. Tarkoitushan on yksinkertaisesti olla juuri ennen polkaisu hetkeä maahan nähden mahdollisimman vähäisessä liikkeessä, jotta aikaa tarkkaan polkaisemiseen jää.

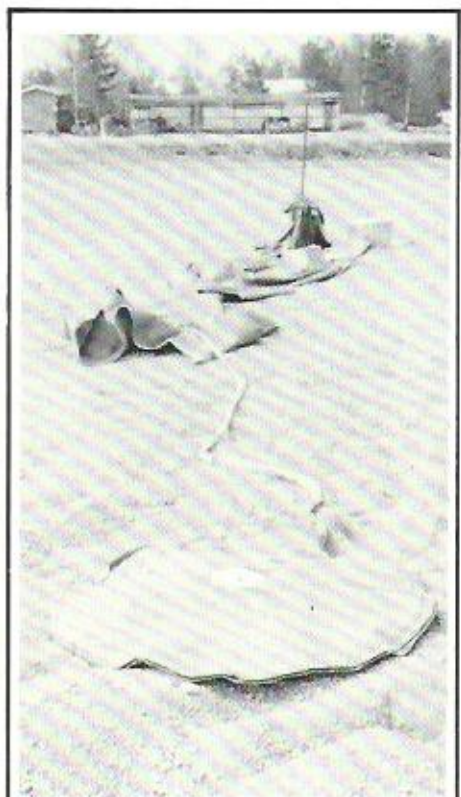
Sähköpläkälle hypättäessä on huomioitava ainakin seuraavat pari seikkaa.

- Hiekan päällä lepäävä antura on suhteellisen kova, joten siihen on turha tarjota jalkaa varvas edellä. Myös hyppykengän on syytä olla tukeva, mieluummin varrellinen.
- Vapaa jalka on syytä pitää lähellä polkaisu-jalkaa. Näin myös vapaa jalka on antura-

osan päällä ja turha mussutus siitä, kumpi jalka ensin koskettaa maata, tulee ehkäistyä. Esimerkiksi Zagrebissa tuomariryökentely oli tässä suhteessa armotonta. Jos vapaa jalka pölyytti hiekkaa anturaoasan ulkopuolella, ei mitkään selittelyt auttaneet vaan mittaus tapahtui ainakin omasta mielestäni (tietenkin) ns. vääristä jalasta.

Käsitykseni mukaan nolla-nollan polkeminen sähköpläkälle on muilta osin jotakuinkin samanlaista kuin vanhalla pläkällä. Tietysti nolla-nolla-tuloksen saaminen sähköpläkällä on vaikeampaa, koska plätköosa on samassa tasossa ympäristön kanssa. Ensikertalaista saattaa hätkähdyttää myös kuhrurainen, pyöreä pressunpala, joka on se paljon puhuttu ja ihmetelty sähköinen pläkä. Se on varsin vaatimattoman näköinen ilmestys ja sitä on turha suuremmin ihmetellä, siitä vaan sumeilematta jalkaa pressun keskelle.

Vexi Korhonen

Kilpisen Enskan konstruoima sähköpläkä Utin hiekalla

Sama "avattuna". Johdinympyrät selvästi havaittavissa.

kouluttaja korvassa

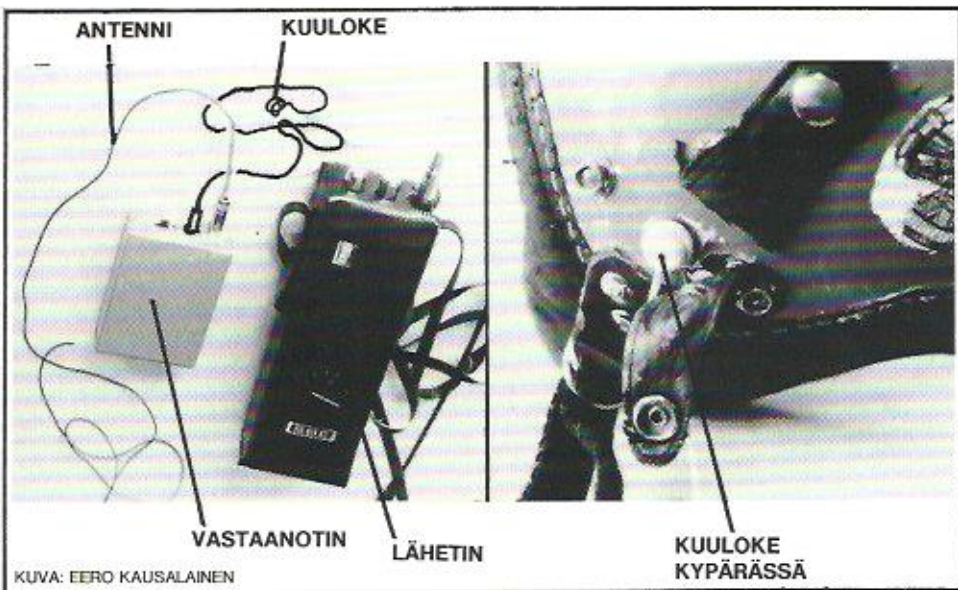

Kirjoitti: Eero

Edellisessä Laskuvarjourheilussa kerrottiin "korkeusmittarin sijoittamisesta korvaan." Kerrottu erinomainen systeemi ei kuitenkaan ollut ensimmäinen sovellutus kuuloaistin käyttämisestä hyväksi hyppytoiminnassa. Jo ennen "korvakorkeusmittaria" on suuressa maailmassa menestyksekkäästi käytetty ra-

Huolia oli ollut lähinnä vastaanottotehon pienyydessä. Kokeissa kuitenkin lopulta päästiin reilun parin kilometrin kantamaan, mikä arvioitiin käyttötarkoitukseltaan riittäväksi.

Radioaparaattia kokeiltiin SIL:n hypymestarikurssilla Räyskälässä. Kokeilijoina toimivat kaikki oppilaat sekä molemmat kouluttajat – yhteensä kymmenen henkeä. Kaikki antoivat laitteista kiittäviä arvosanoja. Laitteita käytettäessä voitaisiin oppilas todella saada "kouluttajan näppeihin" koko hypyn ajan, uloshypystä maahantuloon saakka. Laitteiston tekniikkaa pidettiin myös saatujen kokemusten – joskin suhteellisen pinnallisten – valossa riittävän hyvänä.

KUVA: EERO KAUSALAINEN

dioita komentojen, ohjeiden tai ilmoitusten välittämiseksi maasta hyppääjälle. Nyt tällainen radiojärjestelmä on löytänyt tiensä Suomeenkin, tarkemmin sanottuna Kajaaniin.

Ajatus radioiden käyttämisestä on toki jo 'vanha kuin taivas' – onpa sitä tietävästi kokeiltu Suomessa jo aiemminkin. Kaiketi laitteistoa on kuitenkin pidetty kalliina ja mahdollisesta toiminnaltaan epävarmana. Kainuun Laskuvarjokerhossa ei kuitenkaan oltu ennakkuuloisia ja niinpä ryhdyttiin suunnittelemaan laitteita.

Tavoitteena oli kehittää mahdollisimman halpa lähetin-vastaanotin järjestelmä, joka kuitenkin olisi riittävän tehokas ja hyppytoiminnassakin toimintavarma. Laitteistoa suunniteltiin käytettäväksi ensisijaisesti oppilashypyllä (ohjausohjeet, toimenpiteet maahantulossa, toiminnat vaaratilanteissa, jne.)

Puuhamiehenä ajatusta kehittelemään ryhtyi Seppo "Setti" Korhonen, joka hankki käytännön toteuttajaksi radioiden sielunelämään syvästi perehtyneen miehenkilön.

Lähettimeksi päätettiin valita aivan tavallinen kaupasta ostettu jokamiehen lyhytaaltopuhelin (5 W, 27 Mhz). Vastaanotinta ei sen sijaan kaupoista löytynytäkään valmiina ainaakaan tarkoitukseen soveltuvia. Niinpä sellainen rakennettiin. Yrityksen ja erehdyksen kautta saatiin vihdoin kolmas rakennettu vastaanotin sellaiseksi, että se alkoi kelvata.

Yksi kokeilijoista tosin valitti huonohkoa kuuluvuutta. Sen korjaaminen voisi kuitenkin olla sangen helposti toteutettavissa: ko. kokeilijalle olisi pitänyt vaihtaa noin kuusi numeroa pienempi kypärä, jolloin kuulokkeen olisi saanut kypärän sisällä lähemmäksi korvaa.

Koska kurssilla tapahtunut kokeilu oli erinäisistä syistä johtuen suhteellisen vähäistä, ei kaikkia mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja voinut tutkia. Kurssi käytti esimerkiksi antennia hypypuvun sisällä, kun taas Kajaanissa aiemmin suoritetuissa kokeissa oli katsottu parhaaksi pitää se puvun ulkopuolella kuuluvuuden parantamiseksi.

Korvakuuloke oli mallilta sellainen korvaan painettavaksi tarkoitettu, joka oli simppeillä tavalla upotettu kypärässä olleeseen reikään. Sitä ei ollut tässä yhteydessä tarkoitettukaan painettavaksi korvan sisälle – mikä toki kuitenkin olisi täysin mahdollista ja epäilemättä parantaisi kuuluvuutta merkittävästi (kirjoittajan mielestä kuuluvuus kuitenkin oli aivan hyvä nytkin). Nykyisessä versiossa kuuloke on muutaman sentin päässä korvakäytävästä.

Lähettimen antenniä oli tarjolla kaksi versiota, joista kurssi kokeili kuitenkin vain yhtä. Vertailu olisi saattanut olla kiintoisa.

Kokeiluissa ei saatu yhteyttä toimimaan maasta koneeseen lennon aikana. Tällaisella yhteystavalla voisi olla käyttöä erityisesti näytöshypyllä. Nyt kokeilulla välineistöllä

saattaa tällainenkin yhteys olla mahdollinen, kunhan kaikki mahdollisuudet tehon parantamiseksi käytetään hyväksi.

Kokemustensa perusteella mestarikurssi suositteli laitetta lämpimästi koulutusikäntöön; hyväksi todettiin niin laitteen periaate kuin myös toiminta käytännössä.

Kajaanilaisten ilmoituksen mukaan laitteisto ei ole mahdottoman kallis. Lähetin maksanee kaupassa 900–1000 mk, vastaanottimen rakennuttaminen n. 250–300 mk (osien hinnaksi tulee n. 150 mk). Lisäksi lähetintä varten tarvitaan lupa, jonka hinta kuitenkin on tällä hetkellä vain 40 mk.

Saatujen havaintojen perusteella sikisi seuraavanlaisia ajatuksia radioaparaatiston käytöstä:

- käyttö on erittäin suositeltavaa ainakin ensimmäisillä hypyillä ja itseaukaisuilla – ja miksei esim. ensimmäisillä patjahypyillä.
- vastaanotin olisi ehkä paras sijoittaa hypypuvun sisään, jossa se on parhaiten suojassa (Kajaanilaisten alkuperäiskirjeitys perustui valjaisiin kiinnitettyyn taskuun, vt. Kap 3).
- vastaanotin olisi ehkä paras kytkeä päälle jo maassa, lastattaessa oppilasta koneeseen (tahto unohtua muuten).
- laitteessa olevaa ns. kohinasalpa ei pitäisi käyttää, sillä se saattaa pitkällä etäisyyksillä aiheuttaa häiriötä toiminnassa (ei vastaanottoa). Vastaanottimen toiminnan tarkastaminen on helppoa, kun se voidaan todeta hiljaisesta suhinasta.
- radion käyttö hypyllä ei saa koskaan korvata mitään osaa koulutuksesta (joskus se radio menee kuitenkin epäkuuntoon)
- radion käyttö ei saa olla itsetarkoituksellista: oppilalle ei tarvitse rupatella, ellei ole tarvis antaa ohjeita
- lähettimen käyttäjänä tulee olla kokenut hyppääjä – ainakin alkeishypyllä (hypymestari?). Ohjausohjeita toki osaa antaa vähäisemmälläkin kokemuksella, mutta esim. vaaratilanteiden toimintaohjeet edellyttävät riittäviä tietoja.

Oikein käytettynä radiojärjestelmä on epäilemättä kouluttajille ja hypymestareille tehokas turvallisuutta lisäävä työkalu. Enää ei kouluttajan tarvitse jupista hiljaa itsekseen: – tekispä tuo nyt perskeles jotakin ... Saman asian kun voi kertoa kyseiselle laskuvarjohyppääjälle ihan persoonakohtaisesti ... Ikäänkuin olisi se kouluttaja itse siellä korvassa kuiskuttelemassa.

PS. Kajaanilaiset kertovat mielellään lisätietoja ja kokemuksiaan laitteistostaan. Kun heidän kohdallaan ei kyseessä ole minkäänlainen bisnes, ovat kaikki teidot vapaasti saatavissa.

"Kouluttaja korvassa"

Hyppekäyttöön suunniteltuun radiojärjestelmään kuuluu lähetimenä tavallinen 5 watin La-puhelin, vastaanotin lanka-antenneineen, korvakuuloke sekä lisävarusteina liitäntäjohdot auton akun (12V) käyttämiseksi virtalähteenä (lähettimeksi tietenkin) ja teleskooppiantennin lisäksi toinen antenni. Vastaanottimen antennina on metrin mittainen johdonpätkä ja kuulokkeena tavallinen muutamien markan hintainen korvaan painettava malli – koekappaleessa se oli kiinnitetty kypärään. Hyppääjän mukana kulkeva vastaanotin on rakennettu vankkaan metallikoteloon, jonka mitat ovat: 10 x 7 x 2,5 cm.

NÄISTÄ HYPPÄÄMME

Teksti: PERTTI SALMINEN
Kuvat: JORMA ÖSTER

Sarjamme toisessa osassa on esittelyssä Suomen Laskuvarjokerhon (Helsinki) PILATUS PORTER PC 6.

Vähän historiaa

Elettiin syksyä 1972. Suomen Laskuvarjokerhossa mielet olivat "tymässä" ja pahemman kerran. Kerhon kalleus "caarli sierra ekko" oli rajoitettu Porvoon saviselle pellolle ja oli poissa kuvioista lopullisesti. Lentokoneyritykset eivät suostuneet vuokraamaan kalleuksiaan hyppääjien käyttöön, koska he särkevät pahemmin kuin tupajumit. Valtakunnassa oli kova noususuhdanne eikä öljykriiseistä ynnä muista pulmista ollut vielä höläyksen hajuakaan. Lentokoneita meni kaupaksi ja joillakin yrityksillä oli sellainen käsitys, että "tupajumeja" ei kannattanut ottaa vakavasti.

Onneksi löytyi sellainenkin yrittäjä, joka halusi tehdä ennakkoluulottomasti bisnestä. Kunnallistekniikka OY:llä oli kova kiire tehdä tuolta ilmaportituskuvauksilla. Heidän pulmakseen oli tullut 10 vuotta uskollisesti palvelleet, vasta peruskorjattu Pilatus Porter PC 6. Se oli auttamattomasti käynyt liian hitaaksi heidän tarpeisiinsa. Heidän intressiinsä kuului se, että koneelle täytyisi löytää sellainen ostaja, joka ei käyttäisi sitä Kunnallistekniikan omalla työsaralla eli ilmaportituskuvauksessa.

Joukko ennakkoluulottomia SLK:laisia alkoi Seppo Laitakarin johdolla tehdä laskelmia. Ne näyttivät huimilta. Mieliä hankkeen järkevyydestä jakautuivat Malmin Lentoasemalla nopeasti kahtia. Huhut levisivät kulovalkean tavoin ympäri armasta kotomaatamme. Joka toinen piti itseään asiantuntijana ja leimasi hankkeen takana olevat puoliuhulluiksi haihatelijoiksi, jotka ennätysajassa romuttavat

koko SLK:n talouden, Hilyn talouden ja sivutoikseen vielä Kunnallistekniikankin. Kynät savusivat ja laskettiin lentoaikoja. Ynnättiin hyppyhintoja metreissä ja jaloissa. Suunniteltiin tarroja, yleisölennätyksiä ja kerjuumatkoja. Siinä sivussa tiedusteltiin vekselin taakse nimenkirjoittajia. Välillä käytiin miehissä hallilla ja siliteltiin Pilatuksen eloksoitua, kiiltävän puhdasta pintaa. Se näytti hirvittävän suurelta ja kömpelöltä. Pelkkää kanttia ja kulmaa jokapaikassa.

Kauppa

Joulukuun lopulla asia esiteltiin HILY:n johtokunnalle. Tilaisuuteen SLK oli kärännyt silloiset puuhamiehet ja näille ison pinon vakuuttavia kalvoja, joissa todisteltiin väijäämättömästi, ettei yritys voi missään vaiheessa kukistua. Asia uskottiin, kuten niin monta kertaa aikaisemminkin, kun fanaatikkoja on molemmin puolin. Saatiin pitkä rivi takaajia lisää hankkeeseen.

Tällä aikaa olivat huhut saaneet mielikuvituksellisia mittasuhteita. Lentoaseman baarissa "ammattilentäjät" väittelivät keskenään, kuinka kauan kone pysyy ehjänä harastelijoiden käsissä. Veikkaukset vaihtelivat päivästä kahteen viikkoon. Ei näyttänyt lupaavalta. Mutta koneen ammattilentäjään Nordmanin Kaleen uskottiin. Hän tunsikin koneen paremmin kuin kukaan toinen Suomessa tai koko pohjolassa. Joulukuun lopussa 1972 kauppa tehtiin. Kauppasopimukseen kuului viiden pilotin koulutus.

Koulutus

Opetus alkoi välittömästi. Koulutuksen hankalana puolena oli ja on edelleenkin se, että koneessa ei ole kuin yhden ohjaimet. Väärää "tiplailuun" ei ole ja siksi onkin olemassa minimivaatimukset: 120 lentotuntia vähintään ja niistä 5 tuntia kannuspyöräkoneella, hyvämaineinen (vakaa luonne ja siisti käsiala). Niin sitä sitten lähdettiin ensimmäiselle keikalle Sipoon saariston päälle. Nordmanin Kale ohjasi ja viisi onnellista jännittäjää odotteli kämmenpohjat hikoillen vuoroaan. Ilmasa vaihdettiin ohjaajia ja kukin vuorollaan sai veivailla Kalen taitavalla opastuksella. Hypäys Rocetista Pilatuksen tuntui melkoiselta. Koulutuksessa teroitettiin mielin moottorin herkkyyttä. Kale tiesi opastaa, että moottori on yksi maailman parhaista, kunhan sitä käsittelee oikein ja juuri oikeassa järjestyksessä. Kaikki liikkeet pitää tehdä rauhallisesti ja tarkassa järjestyksessä. Ei ole olemassa muuta kaavaa kuin yksi oikea, eikä se anna mitään anteeksi. Näin se Kale mieliin teroitti. Ja sinne ne jäivät kertaheittolla ja pysyvät. Tiedettiin, että Belgiassa jollakin paikallisella laskuvarjokerholla oli lyhyen ajan kuluessa pimahtanut kaksi Pilatuksen moottoria. Kale lohdutti, että siellä ei kiinnitetä koulutukseen tarpeeksi huomiota. Joka ikinen sana, jonka Kale Nordman sanoi on jälkepäin todettu paikkansapitäväksi. Ammattimiehen täydellisen esitys, Kiitos Kale!

Hyppytoiminta

Ensimmäiset hyppylennot suoritettiin tammikuussa 1973, ja heti alusta lähtien havaittiin, että oltiin astuttu kerhon historiassa aivan uuteen kauteen. Ekkon aikuiset hyppyjot ja odottelut hävisivät. Pilatus mahdollisti nopeat, korkeat keikat. Se hinasi hissintavoittoa aina seitsemän hyppääjää kerralla. Lentokuvot muodostuivat yhdenmukaisiksi. Kaikilla lentäjillä oli samanlainen käsiala. Hyppymestarit tottuivat nopeasti saumattomaan yhteistyöhön ja ohjailivat koneeseen asennetun valojärjestelmän avulla koneen pudotuslinjalle. Ja Pilatuksen nokalla hyrisi pehmeästi luotettava Lycoming.

Kone on vuosien myötä näyttänyt kerholaisille hyvät ja mukavat ominaisuutensa, huonoja sillä ei ole ensimmäistäkään. Kerholaisien silmät ovat tottuneet kulmiin ja koneen askeettiseen muotoon, jotkut pitävät sitä jopa kauniina. Pääasia on se, että on oivallettu koneen olevan enemmän kuin pelkkä lentokone. Sen arvo on moneen kertaan punnittu ja todettu, että meillä on luotettava, vankka työkalu, jossa lapsentaudit ja viat ovat karsituneet jo suunnitteluvaiheessa. Sveitsiläiset ovat tehneet lujaa työtä.

Teknillisiä tietoja Pilatus Porter PC 6:sta

Pilatuksen käyttöalue on huimaava yksimoottoriselle koneelle. Täydellinen Stol-varustus lyhentää nousu- ja laskukiidon vaihtamiseen sataan metriin. Lakikorkeus 10 000 metriä. Hidaslento-ominaisuuksista mainittakoon laskusiivekkeet ulkona 54 mailia/tunnissa. Ja nopeasti koneella ei voi lentääkään, sillä huippunopeus on vain 175 km/tunti. Täydessä lentopainossa 1960 kone nousee noin 500 jalkaan minuutissa arvoilla 40 tuumaa ahtopainetta ja kierrokset 3200 kierrosta/min. Moottorin tehoalue on mittava. 47,5 tuumaa ahtopainetta ja kierroksia kolmilapaisessa Hartzel potkurissa 3500 tekee mahdolliseksi Stol-startit. Näitä ominaisuuksia ei olla kerhon historiassa koskaan tarvittu eikä tarvitaakaan. Normaalioperaatioissa riittää mainiosti 42 tuumaa ahtopainetta ja 3400 kierrosta minuutissa. Kone irtaantuu täydellä kuormalla vaivattomasti noin 150–200 metrin nousukiidon jälkeen nopeudella 90 mailia tunnissa. Moottorin ahdetusta 6 sylinteristä saadaan 340 indikoitua hevosvoimaa tehoarvoilla 45 tuumaa ja 3500 kierrosta minuutissa. Täydellä teholla bensankulutus on myös mahtavaa: 180 litraa tunnissa.

Seitsemän hyppääjää mahtuu koneeseen vaivattomasti ja heillä on vielä melko siedettävät tilat. Iso oviaukko tekee mahdolliseksi hyppääjille nopean irtaantumisen koneesta. Myös pakkolaukaisuhyppääjille kone on miellyttävä tarpeeksi suuren oviaukon ja koneen hiljaisen nopeuden vuoksi.

Vuosien mittaan on Pilatus osoittanut ihan nappiin osuneeksi konevalinnaksi SLK:n kokoisen laskuvarjokerhon toiminnan kannalta. Jos ja kun hyppytoiminta laajenee, niin seuraavaksi konetyypiksi tuntuisi sopivalta Turbo Pilatus, mutta se onkin jo toinen juttu.

fokker boogie!

HELSINKI 31.5.-3.

1979

KUVA: JORMA ÖSTER

KUVA: JORMA ÖSTER

KUVA: JORMA ÖSTER

... "all the jumpers that were jumping at the boogie really enjoyed it. And they made some of the best skydives they ever had made. A lot of them got their SCR, SCS, and other got 16 man 20 and 24 man patches. All right, more beer!" ...
Part of Karl Arneberg's (EET-1, Norway) letter

Thanks to

Ilmailuhallitus
Poliisilaitos
Puolustusvoimat
Suomen Ilmailuliitto r.y.
Korpivaara
LSO
Maan Auto
Mallasjuoma
Pajunen Oy
Paulig
Radio Lux
Suomen Auto
Tietojenkäsittely Oy
Erkki Vaara ky
all jumpers

Special thanks to:

Air Executive As
Bent Laursen
Kjell Olsen
Eilif Ness
Jorma Öster
Raimo Seppänen

KUVA: ARTISI MATTILA

Fokkerhyppääjät
Fokkerjumpers

ÖSTER ja kamerat
Mr ÖSTER, the great cameraman

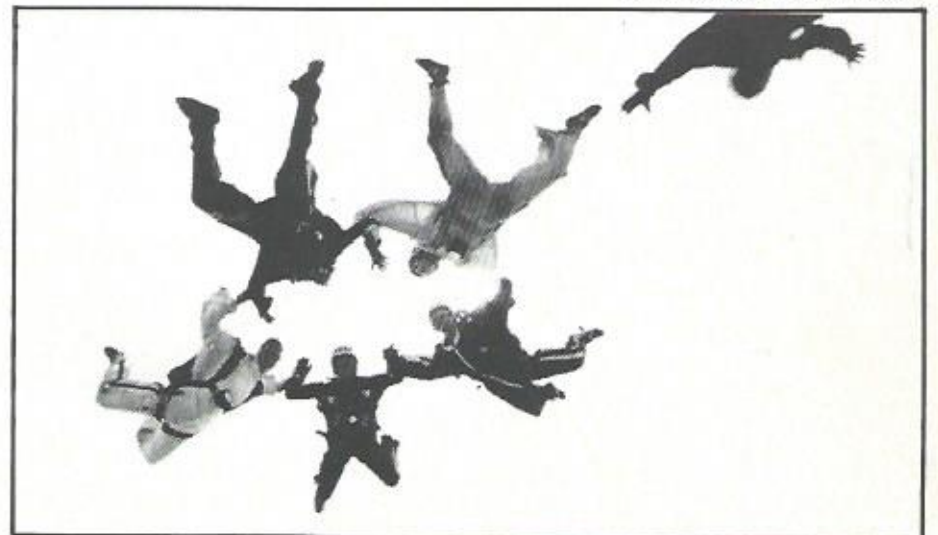
KUVA: ARTISI MATTILA

Uuden pohjoismaiden ennätyksen tekijät

*Nordic record load.
25-man: 23 guys and two girls!*

*Tell me Albert, is there a big load comin' again...
No my dear... Only twenty-one man...*

Tytöt kasaamassa uutta pohjoismaista naisten tähtiennätystä
Building up the new 'ladies' Nordic record

fokker

HELSINKI

1

22-man formation:

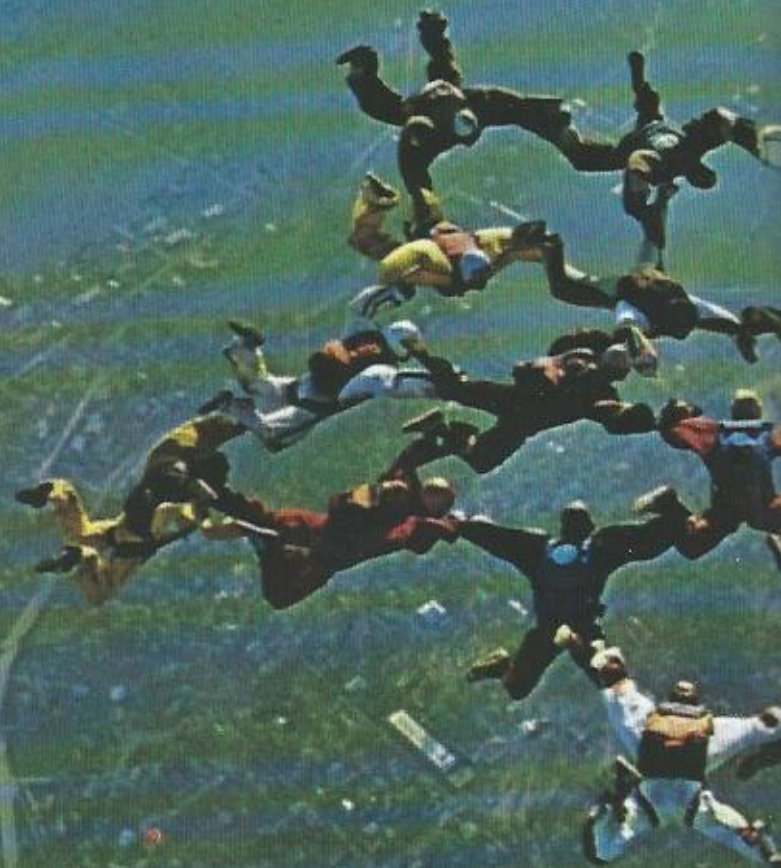
KARL ARNEBERG, NILS BRUSGARD, MORI, EET-48!?, MATS, JUKKA HEIKKINEN, BILL VESTERGÆRC, ALBERT HINDAL, BENT LARSEN, OLAF OLSON, MARKKU HEILIMO, ESA MIKKONEN, ERIC BÄCKSTRÖM, HANNU SAILAVUO, HANS FALKEMAN, REINO SUONSILTA, THORBJÖRN HANGER, MATTI VEIKKOLA, ONNI KUUSISTO, JOHN HANSSEN, INTO TASKINEN, TORBEN JERO.

Cameraman: JORMA ÖSTER

6-woman star, Nordic Record:

INGER WALLIN, MIA ELMSÄTER, EVA BRIATH, MERVİ IKOLA, SARI-ANNA PAKARINEN, PÄIVI LAPPALAINEN

25-man new Nordic Record (with two girls in)
BÄCKSTRÖM (S), MIA ELMSÄTER (S), HAN
THORBJÖRN HANGER (N), JOHN HANSSEN
HENRYSON (S), ALBERT HINDAL (N), PERT
ONNI KUUSISTO (SF), BENT LARSEN (N), M
MIKKONEN (SF), OLAF OLSON (N), BO SJC
TASKINEN (SF) INGER WALLIN (S), MATTI

boogie!

I 31.5.-3.6.

1979

KARL ARNEBERG (N), ARGÅRD (DK), ERIC
FALKEMAN (S), BAL HANSEN (N),
MARKKU HEILIMO (SF), RICCARD
OMPERO (SF), TOM KRISTIENSEN (DK),
LARSEN (DK), PEHR LINDAL (N), ESA
ERG (S), REINO SUONSILTA (SF), INTO
EKKOLA (SF), BILL WESTERGÅRD (DK),
Kameraman: JORMA ÖSTER (SF)

... "Saturday morning everybody felt like, going for a big one again. BUSY BEE promised us a free skydive if we made a 25-man.

All right, let us go for it.

The pilots gave us 150 000'. Exit went smooth. People dived down to the formation and waited close and the dockings were smooth. We made it WE MADE IT! 25 MAN FORMATION!"

Part of Karl Arneberg's EET 1, N1 letter.

... "I think all the people inside the Fokker left from the boogie with a really good filling inside their body. This had been a perfect boogie, that it's gonna be hard to beat. But I hope some will try again, so we all can meet again and make good skydives!...

... I think we all gonna live long on these good memories of the boogie. Hope we all soon can meet in the sky again!

Take care and STAY HIGH!"

Karl Amund Arneberg

EET n:o 1, Norway

LISÄÄ TARINAA BOOGIESTA ENSI NUMEROSSA!
MORE ABOUT BOOGIE IN NEXT ISSUE!

Tempputa HELMUTIN tapaan

HELMUT SCHLECHT

KUVA: EERO KAUSALAINEN

39 v. kapteeni, LSV-joukkot

3700 hyppyä (kev. -79) edustushyppääjä 67-74

v. 73 lähtien BUNDESWEHR'in hyppyjoukkueen päätoiminen valmentaja ja samalla Saksan kansallisen konventionaalisen joukkueen vetäjä.

Vierailut valmentajana mm. Sveitsissä, Itävallassa ja Tanskassa, viime vuonna ensimmäisen kerran Suomessa. Osallistunut joukkueensa kanssa useaan otteeseen USA:n armeijan joukkueen valmennusleireille.

Paras saavutus: MM -78, Zagreb, Jugoslavia, Saksan joukkue yleiskilpailun hopea, joukkuetarkkuudessa pronssia.

Kuten tunnettua, on osattava sekä tarkkuutta, että taitohyppyä menestyäkseen yleiskilpailuissa. Jos meillä on käytössämme valmennusohjelma taitohyppyä varten ja omaamme fyysiset ja psyykkiset edellytykset, sekä lisäksi meillä on mahdollisuudet hypätä 150-200 "tempputa" vuodessa, täytyy meillä myöskin olla kaikki mahdollisuudet saavuttaa hyviä tuloksia.

Taitohyppy voidaan tehdä monella eri tyylillä. Me yritämme käyttää mahdollisimman supistettua asentoa ja yksinkertaisia liikkeitä, koska pääongelmat ovat aerodynamiikka, vartalon hallinta ja keskittyminen.

Tässä eritellään perusasiat, joista on hyvä, ja KANNATTAA aloittaa. Myöhemmin taitojen karttuessa saattaa ehkä joku muu tyyli osoittautua tätä paremmaksi, muttei ole epäilystäkään siitä, etteikö perusasioita pitäisi opetella juuri näin.

Käytämme eri harjoitusosia, jotka sellaisinaan sopivat taitohyppäjä aloittelevalla oppi-

laalle. Kokonaissuoritusta ei tule harjoitella ennen kuin hallitsee osatekijät. Sama koskee kokenutta hyppääjää, mikäli hän on ajautunut virheellisiin suorituksiin perusasioissa, tai haluaa ratkaisevasti nopeuttaa suoritusajansa. Muista: HALLINTA ANTAA NOPEUDEN. Tätä erityistä voidaan käyttää rinnan kerhoille jaetun Helmut'in valmennussuunnitelman kanssa.

VARUSTEET:

Varusteet eivät ole olennainen osa. Monet vaihtoehdot ovat hyviä, eikä välttämättä tarvita esim. tandemsysteemiä. Tärkeintä on hyppääjä itse, hänen mahdollisuutensa keskittyä, ja se, että hänellä on riittävästi fyysistä voimaa.

Konventionaalisia varusteita käytettäessä varavarjon ripustaminen mahdollisimman ylös ei saa olla itsetarkoituksellinen, mutta varavarjon ei myöskään tule olla niin alhaalla, että se estää polvien ylös vetämisen. Päävarjon repun yläosan tulee olla seistessä jonkin verran olkapäitten tason alapuolella. Se ei saa roikkua liian alhaalla.

Haalareitten tulisi olla melko tiukat jalkojen kohdalta ja väljät ylävartalosta, erityisesti käsivarsista ja kainaloista oikean painopisteen saavuttamiseksi. Alaosa ei kuitenkaan saa olla niin tiukka, että se estää jalkojen liikuttelua.

Hansikkaissa tulisi olla mahdollisimman paljon kantavaa pintaa. Päähineenä voi käyttää joko kypärää tai huuvaa, joskin kypärä turvallisuussyistä on ehdottomasti parempi (esim. koneen syöksyessä maahan ei huuvasta ole juuri muuta hyötyä, kuin pitää murskautunut kallo yhdessä paikassa. toim. huom.)

Jos käytetään laseja, joka on suositeltavaa ilmassa olevan pöly- yms. saasteen takia, tulee olla varma, että ne ovat tiukasti päässä, eivätkä pääse irtoamaan erityisesti takavoltin aikana.

Jalkineiden on oltava kevyet. Kevyet, varrelliset hyppykengät ovat turvallisuussyistä lenkkitoissa paremmat (varavarjokeikka kovalla tuulella).

Valjaitten tulee olla tiukasti vartalon ympärillä, mutta ne eivät saa estää valjaissa liikkumista. Kaikki irtonaiset hihnapäät, jotka saattavat haitata keskittymistä vapaassa pudotuksessa, on taitettava ja kiinnitettävä huolellisesti.

PERUSHARJOITTELU:

1. Harjoitusyksikkö. Vaudinottoasento (suorista edeltävä asento)

Tätä perusasentoa käytetään vauhdinottoon ja se siltä samalla peruseräaateellisen vartalon hallinnan ennen suorituksen alkua ja sen aikana.

Noin 3-4 sek. uloshypyn jälkeen ollaan sammakkoasennossa, jonka jälkeen otetaan vauhdinottoasento. (kuva 1.)

Jalat ja kädet viedään samanaikaisesti supistettuun asentoon. Polvet ovat yhdessä ja vedetty ylös niin, että reidet ovat varavarjossa kiinni, sääret ja kantapäät painettuna mahdollisimman taakse, nilkat yhdessä. Käsien yläosa on kyynerpäästä lähtien vartalossa kiinni ja alaosa n. 45 kulmassa alavartalosta ja saman verran ylävartalosta eteen työnnettynä (katso kuvat). Pää on taivutettu hieman alas-

päin ja sormet ovat auki. Painopiste on hieman etuvoittoinen.

Tavallisimpia virheitä:

- Käden yläosa irti vartalosta ja alaosa joko liikaa vartalossa kiinni, tai liiaksi levällään.
- Jalat eivät ole riittävästi vartalon alla ja ovat liiaksi levällään.
- Pää on pystyssä, jonka takia ylävartalo "leviää" ja painopiste muuttuu.

Tämä yksikkö vie aloittelijalta 15-25 hyppyä. Alussa menee helposti hallitsemattomaan tilaan, jolloin tulee ottaa sammakkoasento ja mennä sen jälkeen uudestaan vauhtiasentoon. Lopetuskorkeus 1 km.

Vaikka asento ei aluksi ota onnistuakseen, ei pidä antaa periksi, sillä supistetun asennon oppii yllättävän nopeasti.

1. Ylävartalo ja oikea jalka vauhdinottoasennossa.

2. Ylävartalo käänneksen alkuaasennossa oikealla.

3. Vasemman käänneksen pysäyttämisen ennen takavoltia.

4. Takavoltti-alkuasento.

KUVAT: HANNU LAITINEN

Tärkeää on että joku kokenut hyppääjä tarkkailee ja arvostelee maassa, sillä tämä yksikkö luo pohjan kaikille muille harjoitusyksiköille.

Painopiste on käsien ja jalkojen hallinnassa ja tavoitteena hallittu vapaa putoaminen.

2. Harjoitusyksikkö:

Käänösharjoittelu.

Tässä harjoituksessa pyritään hallittuihin

suorituksiin vaakatasossa. Suunta ei ole tärkeä, eikä myöskään se, onko käännös 180 tai 450. Ratkaisevinta on käsien ja jalkojen hallinta.

Ennen ensimmäistä käännöstä otetaan vähintään 12 sek. vauhtia. Itse käännökseen tarvitaan ainoastaan kaksi liikettä (kuva 2). Vastakkainen käsi (= vasen, jos käännetään oikealle) viedään vartalon eteen kasvojen ja olkalukkojen lähelle ja samanaikaisesti pää käännetään käännöksen suuntaan. Kääntävä käsi pysyy vauhdinottoasennossa ja ylävartalo kevyesti alas painettuna, pää alhaalla. Käännöksen aikana muistettava pitää reidet ylhäällä ja sääret taakse painettuina. Kun on kääntänyt 180, viedään vastakkainen käsi takaisin neutraaliin vauhdinottoasentoon, pää pysyy käännöksen suunnassa ja käännöksen annetaan täytyä 360. Myöhemmin, kun käännökset ovat nopeita, viedään kädet neutraaliin asentoon jo 90 kohdalla.

Yleisimpiä virheitä:

– Tavallisin on liian ulkona oleva vastakkainen käsi, joka pyrkii pysäyttämään käännöksen.

– Jos vastakkainen käsi on kokonaan vartalon sisäpuolella syntyy vaakakierre.

– sama tapahtuu jos kääntävä käsi on liian edessä tai liaksi ulkona.

– Mikäli kääntävä käsi on liian lähellä vartaloa, tai liian takana, ei siihen tule riittävästi painetta käännöksen tekemiseen.

– Jos ylävartalo taipuu voimakkaasti käännöksen suuntaan (vartalokäännös) tulee kääntävä käsi liian lähelle jalkoja ja käännös on hidas.

Ensimmäisen käännöksen jälkeen ottaa hyppeä 3–4 sek. aikana hyvän vauhdinottoasennon ja tekee seuraavan käännöksen vasta sitten, kun asento on hallinnassa ja on keskittynyt käännöksen alkamiseen.

Yksikkö käsittää 5–10 hyppeä 2000–2500 m:n korkeudelta.

Painopisteenä käsien ja jalkojen hallinta. Tavoitteena oikea käännöksen aloittaminen ja raajojen hallinta käännöksen aikana.

3. Harjoitusyksikkö:

Käännös-pysäytys-käännös-pysäytys. Viedään läpi kuten harj. 2. Kun käännös on täysi 360, pysäytetään se työntämällä kääntymissuunnan vastakkainen käsi (= oikea käsi, jos käännetään vasempaan) suoraan eteen (kuva 3). Tämä valmistee 2. ja 4. käännöksen pysäyttämistä täydessä sarjassa ennen voltia.

On tärkeää, että jalat pysyvät sisässä. Jalkojen tulisi olla toisissaan kiinni, mutta ei haittaa, vaikka ne olisivatkin hieman levällään kunhan ne pysyvät supistettuina. (Kovin levällään olevia jalkoja on vaikea pitää sisässä).

Yleisimpiä virheitä:

– Kuten harj. 2.

– Jalat ojentuvat pysäytyksen aikana, jolloin kädetkin tulevat ulos, jotta asento pysyisi vakaana.

– vain jalat ovat ulkona, jolloin asento kaatuu pystysyöksyyn.

Yksikkö käsittää 5–10 hyppeä 2000–2500 metristä.

Painopiste jalkojen ja käsien hallinnassa ja käännöksen pysäyttämässä. Tavoitteena hallittujen käännösten suoritus.

4. Harjoitusyksikkö:

käännös-käännös-pysäytys, käännös-käännös-pysäytys.

Suoritetaan kuten harjoitukset 2 ja 3. Samalla harjoitellaan siirtymistä käännöksestä toiseen. Ensimmäisen käännöksen pysäytys tapahtuu yksinkertaisesti ottamalla toisen käännöksen lähtöasento. Toinen käännös pysäytetään kuten harjoituksessa 3 ja sen jälkeen suoritetaan käsiin otto ennen jatkoa.

Yleisimpiä virheitä:

– Kuten harjoituksessa 2 ja 3.

– Siirtyminen toiseen käännökseen tapahtuu liian myöhään, jolloin käännös menee yli ja kädet sekä jalat leviävät.

Siirtyminen toiseen käännökseen ja sen alkaminen tapahtuu käsien ja jalkojen voimakkaalla ("räjähtävällä") otteella.

Yksikkö käsittää 5–10 hyppeä 2000–2500 metristä.

Painopiste jalkojen ja käsien hallinnalla sekä siirtymisvaiheen reaktiolla. Tavoitteena hallitut käännökset ja siirtymävaiheet.

5. Harjoitusyksikkö:

Vauhdinotto-takavoltti-pysäytys-takavoltti-pysäytys-takavoltti.

Takavoltti tehdään vauhdinottoasennosta nostamalla jalat tiukasti varavarjoa vasten ja samanaikaisesti työntämällä kädet olkapäiden leveydellä eteen (kuva 4). Pää ja ylävartalo pysyvät koko suorituksen ajan alas painettuina.

Pysäyttäminen tapahtuu välittömästi, kun horisontti tulee näkyviin (180) viemällä kädet rauhallisesti suorinta tietä vauhdinottoasentoon kuitenkin hieman eteen työntäen jarrutusvaikutuksen lisäämiseksi. Asentoa ei tule levittää myöskään viimeisessä voltissa, vaan jalat täytyy pitää työssä koko voltin ajan.

Yleisimpiä virheitä:

– Kyyräpäävät jäävät työntövaiheessa koukkuun jolloin seurauksena on epäsymmetrisen asento ja sivulle pyörähtäminen.

– Kädet ovat liaksi levällään voltin lähde-täessä, jolloin symmetrisen asennon ottaminen on vaikeaa ja voltti menee olkapään yli.

– Pää heitetään taakse voltin alussa, jolloin ylävartalo lieviää ja kerää liikaa painetta. Mikäli pää on lisäksi kääntyneenä, tulee voltti tästä suunnasta ulos.

– Kädet ja kämmenet ovat liaksi takana voltin pysäytettäessä, jolloin voltti ei pysähdy, vaan saattaa jatkaa toisella voltilla.

– Jalat ojentuvat suoriksi voltin aikana, jolloin voltti on hidas ja pienikin epäsymmetrisuus voltin aikana kääntää jalkoja sivuun.

Yksikkö käsittää 5–10 hyppeä 2000–2500 metristä.

Painopisteenä voltin tajuaminen ja hallinta pystyakselissa. Volttiin meno ja sen pysäyttäminen.

Tavoitteena takavolttin hallinta.

6. Harjoitusyksikkö:

Käännös-pysäytys-voltti-käännös-pysäytys-voltti.

Tässä harjoituksessa opitaan siirtymään vaakakäännöksestä takavolttiin vaiheittain. Käännöksen pysäyttävän käden perään viedään välittömästi toinen käsi ja vastakäden kämmen käännetään maata kohti.

Yleisimmät virheet:

– Kuten harj. 2–5

– Jalat ojentuvat käännöstä pysäytettäessä ennen volttiin menoa. Seurauksena etupainoisuus ja ajan menetys siirtymävaiheessa.

Harjoitus käsittää 3–6 hyppeä 2000–2500 metristä.

Painopisteenä asennon muuttaminen siirtymävaiheissa.

Tavoitteena käännöksen hallittu muuttaminen, voltin hallittu aloitus ja suoritus.

7. Harjoitusyksikkö:

käännös-voltti-käännös.

Tässä harjoitellaan saumatonta siirtymistä käännöksestä volttiin ja voltista käännökseen.

Yleisimpiä virheitä:

– Kuten harj. 2–6.

– Käännösten pysäyttäminen jaloilla, jolloin mennään pystysyöksyyn ja menetetään aikaa siirtymävaiheessa.

– Käännös ei pysähdy ennen voltin aloittamista, jolloin voltti menee olkapään yli, koska liikettä tapahtuu sekä vaaka- että pystyakselin suunnassa.

– Voltti pysäytetään jaloilla, jolloin menetään aikaa käännökseen lähde-täessä.

– Käännös tehdään liian myöhään voltin jälkeen, jolloin voltti nousee pystyyn.

Harjoitusyksikkö käsittää 10–15 hyppeä 2000–2500 metristä.

Painopisteenä siirtymävaiheet. Tavoitteena tarkka ja hallittu yhdistelmä.

Missään edellä olevista harjoituksista ei kiinnitetä huomiota nopeuteen, vaan hallittuihin suorituksiin. Tärkeintä on käsien ja jalkojen hallinta.

RAKENNEHARJOITTELU:

1. Harjoitusyksikkö:

Käännös-käännös-pysäytys.

Käännös-käännös-pysäytys.

Kiinnitetään huomiota käännösten nopeaan suoritukseen sekä suunnan nopeaan vaihtoon.

On tärkeää, että ensimmäisen puolikkaan jälkeen otetaan kunnollinen vauhdinottoasento ja keskitytään seuraavaan puolikkaaseen.

Harjoitus käsittää 10 hyppeä ilman ajanottoa 2000 metristä.

2. Harjoitusyksikkö:

Käännös-käännös-voltti-pysäytys,

käännös-käännös-voltti-pysäytys.

Kiinnitetään huomio käännösten ja volttien hallittuun suorittamiseen sekä saumattomiin siirtymävaiheisiin. Tässäkin harjoituksessa suoritetaan käsinotto puolikkaitten välissä.

Harjoitus käsittää 10 hyppeä 2000–2500 metristä ilman ajanottoa, ja toiset 10 ajanottoa.

Painopiste käsien ja jalkojen hallinnassa sekä suoritus ja siirtymävaiheissa.

Tavoitteena ohjelman nopea suoritus. Muista kuitenkin: NOPEUS SYNTYY HALLINASTA!

Rakenneharjoittelun yhteydessä joudutaan henkilökohtaisista seikoista niissä kohdissa, jotka vaativat lisää hiomista.

HUIPPUSUORITUKSEN HARJOITTELU:

1. Harjoitusyksikkö:

Täysi sarja, 1–4.

Tulee välttää toistamasta pelkästään henkilökohtaisesti helpointa sarjaa. Harjoittelu keskittyy kilpailukauden alkuun. Aluksi tulisi

JÄMIN PARAPÄÄSIÄINEN

Kuinka viettää pääsiäistä? No tietenkin hiihtämällä varjostinurheilun parissa ja jättämällä maalliset murheet kotiin. Niin tehtiinkin. Tamperealaiset ja muut kutsun kuulleet siirtyivät perjantaina Jämille jossa hyppytoiminnan piti alkaa heti iltapäivästä.

Mutta kuinkas kävikään. Tellervo niminen myrsky otti ohjat käsiinsä ja piti hattararyhmän maassa. No olihan Intsan huuvalle etsijöitä.

Lauantai aamuksi tuuli oli kasvanut entisestään. Säänteko tuli hoidettua ilmeisen heikosti. Eipä hätää. Ohjelmassa oli varalla mutkamäki. Muina lajeina oli juoksu ja tarkkuus tasoitettuna (alle 10 hyppyä 00=100 m). Kertoimien ansiosta myös alkeisvarjoilla oli täydet mahdollisuudet.

IH:n edustajan hämmästyneestä ilmeestä saattoi lukea ajatuksen: Ei voi olla totta. Eikä aiheetta. Harvemmin on jämin kankailla tömistellyt kulpaa 30-päinen paraporukka kolmenkissan lenkkiä.

Voittajaksi kipitti Tampereen Rauhamäki todella urheilullisella ajalla. Toto yllättäjänä oli Pajulahden Letsa napaten toisen sijan Korhosen edestä. Elise tunsu porukan ja kuitasi potin Sikakoon.

Paikalla oli myös 400 karavaanaria joilla riittikin ihmettelemistä. Saunan jälkeen katseltiin porukalla filmejä ja pistettiin jaloilla ko-reasti, viimetten päälle.

Yleiskilpailu jäi roikkumaan tarkkuuden varaan ja roikkuu vielä kirjoitettaessa, sillä sopivissa säissä ei ole vielä löytynyt.

Sunnuntaina oli vuorossa jälleen mutkamäki, jossa useimmat saivat tuntumaa keppien kiertämiseen. Ylöspäin tulokin sujui joutuisasti hissien avulla. Vastaavaa meininkiä ei kyseisessä mäessä oltu aikaisemmin nähty hissinhoitajan kertoman mukaan.

Urheilullinen meno jatkui. Vuorossa oli viisittelun joukkueestaruuden ratkaiseminen. Siitä merkittävä kilpailu että voittajaksi saatiin yhtä monta joukkuetta kuin oli osanotta-jiakin, tosin vuorotellen.

Kaikenkaikkiaan oikein virkistävä leiri, vaikka Tellervo olikin sotkemassa hyppytoimintaa. Vastaavantuoppinen leiri on luvassa juhanuksena. Leiripaikkana Jämi on verraton. Hinnoittelu on sopiva ja palveluissa löytyy.

Tuloksia:
Pujottelu

Seppo Palmroth
Pentti Pukkila
Veikko Korhonen
Kari Himmanen
Matti Sammatti
Mikko Hamunen
Mauri Rajala
Juoksu

Harri Rauhamäki
Léo Pajulahti
Veikko Korhonen
Timo Saarinen
Kari Himmanen
Reijo Suutarinen
Mikko Hamunen

Mikko Hamunen

HUIPPUVALMENTAJA UTISSA

HELMUT SCHLECHT jakoi tietoa ja ohjeita SIL:n järjestämällä konventionaalisten lajien valmennusleirillä 30.4.-5.5. Utissa. Leirille osallistui 21 hyppääjää, joista 16 kävi läpi koko leiriohjelman. Kansainvälistä tunnelmaa ja väriä olivat lisäämässä Lars Venström ja Uno Alphfors Ruotsista. Paikallisena isäntänä toimi Utin Laskuvarjokerho. Leirin järjestelyjä (ml. järjestys) täydensi se, että samassa yhteydessä pidettiin puolustusvoimien hyppyvalmennettävien leiri.

KUVA: HANNU LATINEN

Etukäteen asetettiin tavoitteeksi hyppyvalmennuksen perustan luominen hyppääjille tälle vuodelle (siksi näin aikainen ajankohta), sekä pitkän tähtäimen suunnittelulle ja samalla suorittaa lajiharjoittelua, ts. hypätä ammattitaitoisin valmentajan opastuksella videolaitteita hyväksi käyttäen. Tässä onnistuttiinkin melko mukavasti. Hyppäjien määrä tosin jäi vähäiseksi (yht. noin 200), mutta vastaavasti hyppäämättä jääneiltä hyppäilyä jäänyt aika käytettiin perusteiden oppimiseen ja ymmärtämiseen. Suurin osa "vanhoista konkareistakin" muutti melkoisesti mielipiteitään tämän viikon aikana.

Helmut saapui sunnuntaina 30.4. ja tällä kertaa videolaitteet mukana. Koko maanantai eli vapun aatto, käytettiin tarkkuus- ja taitohyppäjien teoriaan perehtymiseen, sekä valmiiden videonauhujen katseluun. Sää ei päästänyt hyppäämään myöskään tiistaina, joten aikaa oli harjoittelulle valjaissa ja keskustelun valmentautumisesta.

Seuraavat kolme päivää jatkettiin aamukahdeksasta iltakahdeksaan sään mukaan joko hypäten tai tehtyjä suorituksia videolta tutkien. Myös valjasharjoittelu kuului edelleen ohjelmaan. Lauantai oli sitten sään puolesta paras hyppypäivä, mutta toiminta jouduttiin lopettamaan noin klo 14 Helmutin kotimatkan takia.

Jo ensimmäisestä päivästä lähtien tuli esiin valmentajan selvä näkemys suoritusten yksityiskohdista. Edelleen hyppääjien arvostelussa teoria yhtyi käytäntöön ja kukin sai varsin yksityiskohtaisia ohjeita seuraavaa hyppyä varten. Yhteistyö oli meille helppoa ja mielenkiintoista, koska suoritus katsottiin videosta ja virheet otettiin esiin kuva pysäyttämällä. Moni hyppääjä haroi päätään, kun näki oman voltinsa tai käännöksensä leviävän, mutta samalla löytyi usein virheiden syyt.

Leiri onnistui kokonaisuutena mukavasti. Kaikki olivat varmastikin yksimielisiä ainakin siitä, että Helmut'tia tarvitaan täällä myös ensi vuonna.

Leiriläisten lukumäärä oli hyvä, joskin jatkossa olisi syytä tehokkuuden takia pyrkiä siihen, että osallistujat voisivat olla mukana koko leirin ajan. Myöskään järjestelyt ja valmentajan työskentely eivät suosi kovin suurta "liikkuvaa" joukkoa.

Leirejä pitää kuitenkin järjestää ja mielellään samalla periaatteella kuin tälläkin leirillä, eli hypätään hieman halvemmalla, vaikka siitä järjestäjille jonkin verran tappiota tulisi.

Kiitos vielä kerran, sekä Helmut Shlecht, että Suomen Ilmailuliitto.

LIIKKENMINISTERIÖN PÄÄTÖKSELLÄ ON LASKUVARJOHYPPYTOIMINTA MALMIN LENTOKENTÄLLÄ SALLITUA VIIKONLOPPUISIN VAIN: LA. 9-18, SU. 11-18.

X- SEINÄÄN!

Toivosen Kitu hyppää taas! Sillälailla...

HUHUTAAN...

että Kausalaisen Eero olisi luopumassa rakkaista ylijäämistään ja siirtymässä nykyi-kaan (=patja+trandemit).

TAMPEREELTA

9-10.6. pidettiin Tampereella perinteiset Money-meeting. Tarkoituksena oli hypätä henkilökohtaista tarkkuutta A- ja B-sarjassa, sekä lisäksi kilvoitella näytöshyppäjien näytävyydestä nelimiehisin joukkoihin. Ilmatar teki kuitenkin lauantaina hyppäämisen mahdottomaksi, kuten tavanomaista. Niinpä illalla kokoonnuttiin Kitu Toivosen luokse Paraperään sääntekotalkoisiin. Talkoohenki oli korkealla ja yritys oli kova, niinpä (tekijät tunteen) ei sunnuntain mukavassa hyppysäässä ollut ihmettelemistä. Pienen toipumisen jälkeen päästiin aamupäivästä viimein jatkamaan "195-boogietta" suunnitelmien mukaisesti. Henkilökohtaisen tarkkuuden A-sarjan kolme ensimmäistä sijaa valtasi LJK Olavi Kilpisen johdolla. B-sarjan voitti Aholan Raimo. Osuottaneita oli 9-A ja 11-B-sarjassa. Näytöshyppäykisää ei ehditty valitettavasti läpikäymään, kiitos lauantaisäiden. Ensi vuonna täytynee pistää sääntekijät jo perjantaina asialle.

**JOS
SINULLA VIELÄ ON
BLAST-KAHVA
VALJAISSASI,
LUE LASKUVARJOURHEILU
1/79 JA HÄPEÄ!
(HENKESI EDESTÄ...)**

KAIKKI MITÄ TARVITSET !

TEHDASEDUSTUKSEMME

PARA FLITE Incorporated

**Strato-Cloud Strato-Flyer
Cruisair Safety-Flyer**

G Q SECURITY PARACHUTES, INC.

**Unit-patjavarjo
3-rengas tandem System
Sierra-johtava pyöreä RW kupu
26' LoPo-varavarjot
Safety Chutes-lentokonevarjot**

**Valmistajatehtaiden asiantuntemus
on käytettävissämme**

**Myös muut merkit edullisesti
Tilaa esitteitä ja pyydä tarjouksia
puh 941-751365**

**LASKUVARJOJEN TARKASTUS,
HUOLTO JA MYYNTI**

**ERKKI VAARA KY
41160 TIKKAKOSKI**

Painotalo,
josta lähtee
vain hyvää jälkeä
pieniin tai suuriin
painotöihinne!

ESK

Etelä-Suomen Kustannus Oy
PL 15, 21421 LIETO
Puhelin vaihde 921-777 501

PALVELUKSEEN HALUTAAN:

LASKUVARJOURHEILU-lehti on pohjoismaiden suurin laskuvarjoalan julkaisu. Jatkuvasta laajenemisestaan johtuen, lehti tarvitsee vielä muutamia

ALUETOIMITTAJIA

eri puolilta Suomea, Turun, Helsingin ja Kouvolan alueita lukuunottamatta. Laskuvarjourheilua tutkivasta journalismista kiinnostuneita henkilöitä pyydetään ottamaan ensi tilassa (=HETI) yhteyttä lehden päätoimittajaan

Reino Suonsiltaan
puh. 90-75 36 111 (t)
90-30 11 19 (k)

PÄTKELMÄ

ulkomailta

KOONNUT

Reino Suonsilta

Tuomas Asumus Eero Kausalainen

BIPLANE

Marras-joulukuu Spotter kertoi yhden miehen (!!) biplanesta. Ihan totta.

Hyppääjällä A on pari lenkkitosuja ommeltuna etummaisiin kantoviillekkeisiinsä. Varpaat alaspäin.

Hyppääjä A ja hyppääjä B muodostavat tavallisen biplanen. Hyppääjä B:llä ei ole lainkaan tossuja jaloissaan – kunnes hyppääjä A sitoo kantoviillekkeissään olevat tossut hänen jalkoihinsa.

Sitten hyppääjä A päästää kupunsa irti ja aukaisee varalla olleen toisen päävarjon.

Hyppääjä B laskeutuu yksin biplanellaan maahan.

Kuvia tästä kummajaisesta ei ollut saatavilla. Toistaiseksi.

AINA VAAN ... ELI TEMPUT EIVÄT KUOLE

Maaliskuun Parachutist kertoo taitohypyn uudesta tulemisesta. 1978 USA:n opiskelijoiden mestaruuskilpailuissa oli taitohypyssä 65 kilpailijaa, joista 35 oli aloittelevia. Edellisvuonna osanottajia oli 28.

Entäs sitten? No, viimeaikoina on ollut tapana väheksyä konventionaalisia lajeja relatiivien rinnalla ja niinpä kiinnostus näihin lajeihin on vähentynyt.

Mutta joidenkin mielestä tyylikin on mukavaa. Tosimielessä kilapileminen vaatii taitohypyssä aivan yhtä paljon työtä kuin muissakin lajeissa. Tai toisaalta – eihän satasen juoksuakaan ole lopetettu tai muutettu vain siksi, että maailmanennätyksen tekeminen on yhä vaikeampaa. Klassista musiikkia ei ole unohdettu uudemman musiikin tultua. Samasta syystä taitohypyn lopettaminen tai muuttaminen olisi väärin – se on osa hyppäämistä.

Aloittelevien (sekä muiden) hyppääjien ei tulisi väheksyä mitään puolta hyppäämisestä. Tarkkuudessa opitut temput ovat avuksi CRW:ssa. Tyyliässä saavutettu vartalon hallinta auttaa varmasti RW:ssä ja sekvenssissä.

Siitä vaan hyppelemään kolmesta tonnista sekvenssiä, liu'un päätyttyä sarja temppuja, aukaisun jälkeen kupurelatiivia ja päälle vielä nolla-nolla hiekkalaatikolle.

SVENSK CANPARA FALLSKÄRMSPORT
"PARACHUTIST"
SPOTTER Sport Parachut
Free Fall Kiwi

KUVA: EERO KAUSALAINEN

Ruotsin laskuvarjoliitto SFF on saanut helmikuussa päätoimisen laskuvarjovirkailijan. Tehtävää hoitaa Lars Wennström, joka on lyhyen virkauransa aikana ehtinyt piipahtaa Suomessakin jo pari kertaa. Larsilla on lähes 700 hyppyä. Virallinen titeli on SFF-konsultti.

SUOMEN SOTILAS- LASKUVARJO- URHEILIJAT MENES- TYIVÄT TANSKASSA

Pohjoismaiset laskuvarjojääkäripäivät pidettiin Aalborg'issa Tanskassa 24.-27.05.1979.

Päätapahtuma oli hyppkilpailu, jossa lajeina olivat henkilökohtainen ja joukkuetarkkuus ja samalla kilpailtiin maitten välisestä kokonaismestaruudesta.

Suomesta matkalla oli 6-miehininen osasto. Matkan johtajana toimi majuri Heikki Siirpää ja kilpailujoukkueen johtajana kapteeni Hannu Laitinen.

Kilpailu käytiin 4-miehisin joukkuein.

Laskuvarjojääkärikoulun joukkue, joka samalla edusti puolustusvoimien hyppyvalmennettavia, menestyi parhaalla mahdollisella tavalla tuomalla kaikki mitalit kotiin, arvokkaimpana maitten välisen kokonaiskilpailun kiertopalkinto, jota koulu puolusti jo neljättä kertaa. Henkilökohtaisen kilpailun voitti vakuutavasti vääpeli Olavi Kilpinen.

Kokenut ja hyvin harjoitellut Tanskan joukkue antoi hyvän vastuksen, mutta ei pystynyt

yhden epäonnistuneen kierroksen takia murtamaan uttilaisten rintamaa. Yhteensä kilpailukierroksia oli 4.

Tulokset:

Maitten välinen- ja joukkuetarkkuus

1. Suomi	0143 p.
2. Tanska	0593 p.
3. Ruotsi	1086 p.
4. Norja	1367 p.

Henkilökohtainen tarkkuus:

1. Olavi Kilpinen Suomi	003
2. Jarmo Laamanen Suomi	036
3. Tatu Soini Suomi	039
4. Kalle Savolahti Suomi	065

PARA-SKI World-Cup

Pidettiin alkuvuodesta (10-17.3.) Itävallan WAGRAIN'ssa. Oulun porukka, eli Kempin Raimo, Hernesniemen Hannu ja Nikulan Liisa olivat mukana puolustamassa maamme värejä. Kertomansa mukaan matka oli hauska ja mielenkiintoinen, vaikka kärkisijoille ei kissä ollutkaan asiaa. Italian II -joukkue mm. kuitenkin päihitettiin, joten eivät nämä alppilajit suomalaisillekaan aivan ylivoimaisia ole!

Tuloksia:

Para Ski joukkue MM	Tarkkuus
1. Itävalta I	00,48
2. Ranska I	01,13
3. Itävalta II	01,60

Para Ski henkilök. MM	Tarkkuus
1. Herbert Pedevilla Itävalta	00,0 .03
2. Joel Yout Ranska	00,04
3. Adrian Amstutz Sveitsi	00,09

SUURIN JA KAUNEIN?

Mikä se on tämä Suomen Laskuvarjokerho?

No, sehän on tietysti Suomen Ensimmäinen, Wanhin, Suurin, Kaunein ja ennenkaikkea Paras, Ainoa Oikea laskuvarjokerho, jossa hypätään vain Todellisia laskuvarjohyppyjä.

Jos joku ei tiedä, mikä on Todellinen Laskuvarjohyppy, niin kerrottakoon tässä, että se alkaa Pilatus Porter -nimisestä lentolaitteesta noin pinnalta 100 ja tehdään yleensä ryhmäsuoritusena. Yksinhän on vaarallista hypätä.

Laskuvarjohyppy tuli Suomeen Helsingin kautta. Silloin tuumittiin, että eihän tällaista lajia varmaan muualla voida harrastaa. Pantiin siis kerholle nimeksi Suomen Laskuvarjokerho. Toisinpä kuitenkin kävi: Harrastus otti ja levisi kuin Elanto ainakin. Nykyisen tilanteen vallitessa hie-man ihmetyttää, että kerho yhä syyllistyy erään-laiseen harhaanjohtamiseen pitäessään kiinni nykyisestä nimestään. Mutta kun perinteet velvoittavat.

Ja mitkä perinteet?

Uuden urheilulajin myötä alkoi myös kilpailu-toiminta. Etulyöntiasemastaan johtuen SLK tie-tysti menestyi varsin hyvin. Kerho voitti muuta-maa poikkeusta lukuunottamatta lähes kaiken mahdollisen aina PM-tasoa myöten. Ei siiti, Ripa, Kustu, Onni ym. olivat hyviä hyppääjiä, kaikki kunnia heille. Mutta se tyypillisesti SLK:lainen asenne, joka tuntuu periytyvän polvesta polveen: "Utti ei oo mittää, Tampere ei mittää, Imatra ja Oulu ei oo mittään."

Ja sitten tuotiin maahan tämä RW-homma. Tuottajana ja ohjaajana toimi SLK. Myönnetään kyllä, että kerho on tehnyt työtä RW:n hyväksi Suomessa. Työ vain tahtoo mennä hukkaan, jos ei virheistä osata ottaa oppia. Sitäpaitsi usein unohdetaan, että esim. ensimmäinen viiden hen-gen kuvio tehtiin Imatralla ja varsin kokematto-malla porukalla. SLK:ssa, niin relativikerho kuin onkin, ei viiden kuva tänäänkään ole aina ennak-koon varma.

1970-luvun alkuvuosina – taisi olla Utin SM-kisoissa 1972 – SLK:lle tuli totuuden hetki: kerho ei enää ollutkaan paras. Ei tullut yhtään mesta-ruutta. Mitä tehdään? Suurin ja Kaunein ei enää pärjääkään kisoissa. Muut ovat saaneet juones-ta kiinni ja ajaneet ohi. Well, hypätään relativia. Vain hölmöt hyppäävät tempua ja tarkkuutta. Hypätessä pitää olla hauskaa. Tempu ja tark-kuus ovat hauskaa vain niin kauan kuin niissä pärjää.

Ja RW on toki hauskaa, sen myöntää tyhmä tempuhyppääjäkin. Nyt vain on niin, että jos SLK:ssa tehdään sama virhe kuin aikaisemmin-kin, eikä huolehdi jälkikasvusta, tullaan taas polkemaan paikallaan. Mitä tapahtuu, kun van-hat konkari eräänä päivänä saavat tarpeek-seen? Taaskaan ei ole ketään, joka neuvoisi ja opastaisi noviiseja. Summittainen hyppiminen ei näet opeta ketään. Kantapään kautta on toki mahdollisuus oppia jotain, syntyihän Imatrallakin viiden tähti, mutta se voi viedä aikaa ja tupakkia.

Entä sitten, kun muut ajavat ohi RW:ssäkin? Pari kertaa tästä on jo nähty oireita. 1974 Utin joukkio voitti Helluntaikisat. Silloin ei vielä pidet-y SM-kisoja. 1977 Buskuri Boys, tyhmat temp-umiehet, oli näyttää Sorsille Närhenmunat. Ja peräti 11 harjoitushyppyn jälkeen.

No, ei se mitään, jäähän vielä kupu-RW. Sitten on vielä muuan näistä läisyyskysymyksistä: Mikä lajeista on kuoleva ja mikä ei.

Niin kauan, kuin jotain urheilulajia yleensä harrastetaan, on aina urheilijoita, jotka haluavat kilpailla paremmuudesta yksilötasolla. On juok-sijoita, hiihtäjiä, taitoluistelijoita jne. On myös laskuvarjohyppijöitä. RW on joukkuelaji, kuten jalkapallo. RW:ssä, kuten jalkapallossakin, yksi-löt kuitenkin ratkaisevat. Ketju on juuri niin vah-va kuin sen heikoin lenkki, kuten iänikuinen sa-nonta kuuluu. Mitä monipuolisempi koulutus ja kokemus hyppääjällä on, sitä parempi hän on hyppääjänä riippumatta siitä, hyppääkö hän tempua, tarkkuutta vai relatiivia, kilpailu- vai harrastusmielessä. Mitä paremmin osaa, sitä enemmän nauttii.

Luulisin, että jokaisen kerhon säännöissä on kohta, joka määrittelee kerhon toiminta-ajatuksen. Kerhon tärkein tehtävä on laskuvarjohyppimisen eteenpäin vieminen ja tunnetuksi tekeminen. Olisi hyvä, jos SLW:ssä myönnettäisiin se tosi-asia, että laskuvarjohyppy on yläkäsité, joka pi-tää sisällään mm. sellaiset alakäsitteet kuin tai-to, tarkkuus ja RW. RW on siis vain yksi osa las-kuvarjohyppyä, joskin ehkä kiehtovin osa. Eivät yleisurheilussakaan seiväshyppääjä ja pika-juoksija kinastele siitä, kumman lajilla on jatku-vuutta. He ovat kumpikin yleisurheilijoita ja yl-peitä siitä.

SLK:ssa unohdetaan myös varsin usein, että ns. suuri yleisö muodostaa käsityksensä urheilu-lajista ja kerhosta sen mukaan, mitä se näkee ja kuulee. Kun uusi oppilas tulee kurssille, hänellä ei yleensä ole juuri mitään kuvaa siitä, mitä tule-man pitää. Hän on ehkä joskus nähnyt näyttöshy-pyn ja saanut siitä kimmokkeen tulla kurssille. Näin pitää ollakin. Kurssilla asiat opitaan. Mutta kun taas tulee se SLK:lainen henki kuvaan...

Oppilaalle opetetaan, että hän nyt sitten kuu-luu kerhoon, joka on Suomen Suurin jne. ja täällä ei sitten juuri tempua ja tarkkuutta hypitä. Edel-leen oppilas saa RW-henkisessä kielenkäytös-sä ja käyttäytymisessä, jollaista ei juuri muissa tasavallan kerhoissa tapaa. Tämä on tarpeen siksi, että jos joku joskus joutuisi jollekin korpi-kentälle (esim. Räyskälään) hyppäämään, sivul-liset huomaisivat heti: "Ahaa, tämä hyppääjä varmasti edustaa sitä Suomen Laskuvarjoker-hoa." Jos hän sitäpaitsi olisi jo n. kolmelta aamu-yöllä täysin huomaamaton, häntä voitaisiin luulla tarkkuushyppääjäksi.

Ei Suomen Laskuvarjokerho mikään huono kerho ole, ei millään muotoa. Kaikenlaisia tarvi-taan. Kerhon hengessä vain on toivomisen va-raa.

Kuitenkin, uskomatonta kyllä, muualla maassa yhä uskotaan helsinkiläiseen laskuvarjoker-hoon. Kerholla on oma paikkansa esim. juuri RW-lajin kehittäjänä. Hyväksytyksi tuleminen vain edellyttää, että myös hyväksyy muut. Toivo-taan, että kerho parantuisi elefanttitaudestaan ja tulisi taas muiden kuolevaisten tasolle. Muuten siitä voi tulla kuoleva kerho.

Rakentavassa hengessä

"Muuan SLK:lainen"

KERHOSABOTÖÖRI

Yhteistoiminta on voimaa. Sen huomanneet henkilöt ovat perustaneet Suomeen kymme-niä tuhansia erilaisia yhdistyksiä. Yhteisön hyvinvoinnin ja yhteisödemokratian suojaana on olemassa viranomaisten vahvistamat säännöt joita täydentävät yhteisön demok-raattisesti valittujen päättävien elimien teke-mät päätökset.

Kaikki on hyvin, vai onko sittenkään? Teh-däänpä testi. Tuntuuko tutulta: otat tehtäviä vastaan, pakoiat vastuuta, arvoitelet enem-män muita kuin saat itse aikaiseksi, kerhon vi-rallisissa tilaisuuksissa panoksesi on mitätön, kenties häviävän pieni, vastustat periaattees-ta uusia ajatuksia jne, jne... Tuntuuko tutul-ta? Sopiiko joku tai jotkut tuntomerkit Sinuun?

Jos vastaus on kielteinen olet todellinen vaara yhteisöllesi tai olet sellainen henkilö jota en ole vielä luonnossa tavannut. Tervetu-loa esittäytymään.

Mitä me muut voisimme tehdä? Tehtävien jakaminen olisi yksi ratkaisu. Meillä kaikilla on muitakin tehtäviä kuin hoitaa harrastuksia. Kaikille löytyy tehtäviä (pl. mussutus) ja sa-malla paine joidenkin osalta heikkenee.

Ensimmäinen kysymys: Onko Sinulla tehtä-vä kerhossa, miksei kenties ole vai etkö halua hoitaa sitä? Jos koet pelkästään arvostelijan roolin taakaksi olet taatusti vähemmän raken-tavassa, ja varmasti itsesi valitsemassa roo-lissa.

Hanki tehtävä ja hoida sitä ja kaikki muut kunnioittavat ja kiittävät Sinua. Kuinka tehtä-vä hankitaan? Tee se mikä muilta on jäänyt tekemättä. Astu esiin varjosta. Juuri Sinussa on kerhotyön voima. Tee se. Juuri Sinä teet harratuksestamme kaikille nautittavan koke-muksen joka tasolla.

Mikko

Toimitukseen on tullut mitä kummallisem-pia kysymyksiä joihinka voimme vastata myöhemmin.

Muutamia tuntui kiinnostavan sama asia kuin nimimerkkiä "tuopin veto". Kysyjää as-karruttaa kuvun kääntymisen myötätuuleen. Tapahtuuko sellaista ja jos tapahtuu niin mik-si?

Kun kupu on ilmassa niin luulisi olevan sa-man tekevää kuvun ja ilmamassan välisen lii-kkeen kannalta ilmamassan nopeus maa-han nähden?

Toimituksemme joutui jokseenkin ymmällensä tässä pulmallisessa kysymysten vyödyssä, jö-ten otimme nimimerkillä yhteyttä yleisradiosta tuttuun "konsultointi ym. toimistoon P. Öhkiäi-seen".

Vastaus saapuikin, ai-kamme odotettua, salakielisenä koodisa-nomana. Sanoman selvittelyä häittäsi kuitenkin suuresti se, että kyseisen kysymyksen salakie-linen koodisanoma oli pilloitettu erään hyppääjän varavarjoon, ja tuli esille vasta aivan äskettäin kyseisen hyppääjän tehdessä varavarjokeikan. Kävi vielä niin ikävästi, että kyseinen hyppääjä seurasi varavarjonsa aukikehittymistä ikäänkuin "monttu auki", jolloin tämä jo aiemminkin ahee-

jatkuu sivulla 25

Teksti Lars Bäckström

Tämän vuoden aikana on ollut jo pari loukkaantumista maahantuloissa patjoilla, jotka todennäköisesti ovat aiheutuneet liian kovista jarruttamisista finaalissa puuskaisella tuulella ja turbulentsisella säällä.

Kupu meni molemmissa tapauksissa täysin kasaan noin kymmenen metrin korkeudessa. Kummassakin tapauksessa selviytyivät hyppääjät hengissä vaikkakin pitkä sairaalassa-olo leikkauksineen on edessä.

Miten tämä on mahdollista? Lukemalla varjon käsikirjaa asia kuitenkin selviää. Tarkastellaanpa kuitenkin asiaa tälläkin palstalla. Tuttuja asioita. Kaikkihan ovat lukeneet ja tentanneet käsikirjan ennen kuin pääsivät hyppäämään patjalla. Ja kokemushan sen taidon luo, niinkuin sanotaan. Edellä mainituissa tapauksissa oli toisella hyppääjällä yli kolmekymmentä hyppyä patjalla, toisella huomattavasti enemmän. Ei se kokemus aina niin autuaaksi tee jos koulutus on riittämätön. Yhdysvalloissa on jo koeluonteisesti koulutettu oppilaita, jotka ovat hypänneet patjalla alusta alkaen. Nostetus on kuulemma ollut hyvä. Näillä oppilailla ei ole ollut minkäänlaisia pyöreän kuvun tuomia ennakkoluuloja. Kursseilla havaittiin, että mikäli koulutus on riittävä, oppilailla on radiot kypärässä jne. voidaan turvallisesti hypätä patjoilla jo alusta alkaen. Joten kysymys on siis koulutuksesta, johon on yhdistetty kokemuksen tuoma taito. Tilastoissa olemme havainneet, että hyvän teorian tiedon sekä rautaisen kokemuksen omaava hyppääjä on hyvin harvoin osallisena vaaratilanteissa. Muutos pyöreästä kuvusta siipimalliseen patjaan on niin valtava, että jo pienikin "vajaatoiminta" tuntuu edellyttävän kuvun irtipäästämisen ja varavarjon käytön. Tämä vaihe menee kyllä ohi muutaman kymmenen hypyn jälkeen.

Aloittaessamme hyppäämään patjalla eli siipivarjolla, on meidän tiedostettava se seikka, että käytössämme ei enää ole tavanomaisessa mielessä laskuvarjo, vaan eräänlainen liitolaite. Patjavarjo onkin eräässä mielessä lähempänä esimerkiksi riippuliidintä

kuin normaalia laskuvarjoa. Patja on aerodynaamisesti jäykistetty kangassiipi, joka aiheuttaa nostoa lentäessään eteenpäin ilmaa. Siiven kohtauskulma saadaan punoksien suhteellisilla pituuksilla, siten että etuhelma on hieman matalampana kuin takahelma.

Kuva 1.

Näin siipiprofiilinen kupu joutuu liukumaan läpi ilmassa samoin kuin purjelentokone laskeutuessaan. Patjavarjon siipimuoto synnyttää nostoa samalla yläpinnalla. Siiven etuhelma on auki, jolloin siipitunnelit täyttyvät. Sisäinen ilmanpaine painaa liiat ilmat edestä ulos, jolloin etuhelman eteen muodostuu pyöreä "ilmatyyny". Tämän ilmatyynyn etureuna muodostaa tällöin kuvun todellisen etureunan, joka jakaa ilmavirran siiven ylä- ja alapinnalle. Ilmanvastus, joka ainoana voimana pyrkii estämään siiven liikkumasta eteenpäin, liikkuu yhdensuuntaisesti suhteellisen tuulen kanssa. Painovoima sekä siiven yläpinnalla esiintyvien voimien resultantti pyrkii vetämään siiven ilmassa läpi, aiheuttaa näin ollen varjolle suuren liitokulman.

Kuva 1.

Asiaa voidaan havainnollistaa asettamalla tavallinen lusikka vesihanavan vesivirtaan kuvan osoittamalla tavalla. Lusikka pyrkii liikku-

maan pois vesivirrasta lusikan kuperanpuoleiseen suuntaan. Tämä voima on siis se sama voima, joka pyrkii estämään varjon vajoamisen eli kumoamaan painovoiman. Vetämällä ohjauspunoksista saadaan kuvun takahelma alas jolloin ilmavastus suurenee ja etenemisnopeus pienenee. Ylöspäin vetävä voima pienenee samoin kuin liitokulma. Vetämällä täydet jarrut päälle ei ylöspäin vetäviä voimia enää esiinny ja varjo vajoaa tyyneellä ilmalla suoraan alas. Vetämällä jarrut yli täysjarrupisteen kupu menettää kantokykynsä ja sakkaa.

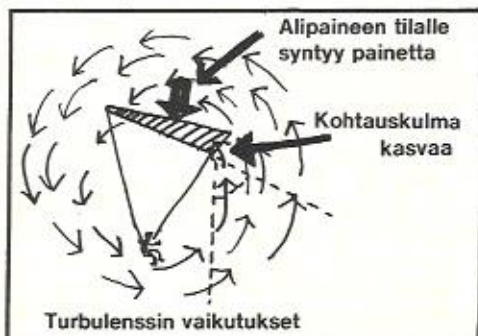
Tässä kohdin on muistettava, että puhuttaessa laskuvarjon etenemisnopeudesta on syytä erottaa kaksi asiaa toisistaan, eli suhteellinen ilmanopeus ja suhteellinen maanopeus. Varjon lentonopeutta kutsutaan ilmanopeudeksi ja se pysyy aina samana riippumatta siitä ohjataanko varjoa vasta-, sivu- vai myötätuuleen. Ainoa muuttuva nopeus on maanopeus. Muuttuva maanopeus sekoitetaan usein muuttuvaan ilmanopeuteen. Ilmanopeuttahan saadaan muuttumaan ainoastaan pienentämällä liitokulmaa, siis jarruilla käyttämällä.

Tuuli vaikuttaa ainoastaan maanopeuteen ja sillä ei siis ole minkäänlaista vaikutusta ilmanopeuteen.

Jokaisella patjavarjolla on ilmavirran kohtaamisalueensa, jonka kupu voi sietää sakkamatta tai ilman että siipimuoto muuttuu sisäisen paineen muuttuessa tai loppuessa. Ilman sisäistä painetta kupu ei pysy auki.

Vakaissa ilmasto-olosuhteissa hyppääjä pystyy itse säätelemään kohtauskulmaansa ilmavirtaan nähden ohjauspunosten avulla. Aivan vakaita olosuhteita ei käytännössä kuitenkaan koskaan, kuten kaikki tiedämme, ole.

Häiriintynyt tai tubulentinen ilmavirta voi hidastaa vajoamista tai jopa lisätä korkeutta tai painaa kuvun osittain tai kokonaan kasaan. Se voi myös lisätä huomattavasti vajoamisnopeutta tai liikuttaa kupua sivusuunnassa. Kova turbulenssi voi tyhjentää kuvun tunnelit täydellisesti.

Mikä se sellainen turbulenssi sitten on? Turbulenssia kutsutaan myös ilmapyörteeksi. Ilmapyörteitä voi olla kaikenkokoisia riippuen olosuhteista. Patjavarjoon vaikuttava pyörre voi olla puolen tai vaikka sadan metrin suurinen. Ilmapyörteet, jotka voivat vaikuttaa patjavarjon toimintaan ovat:

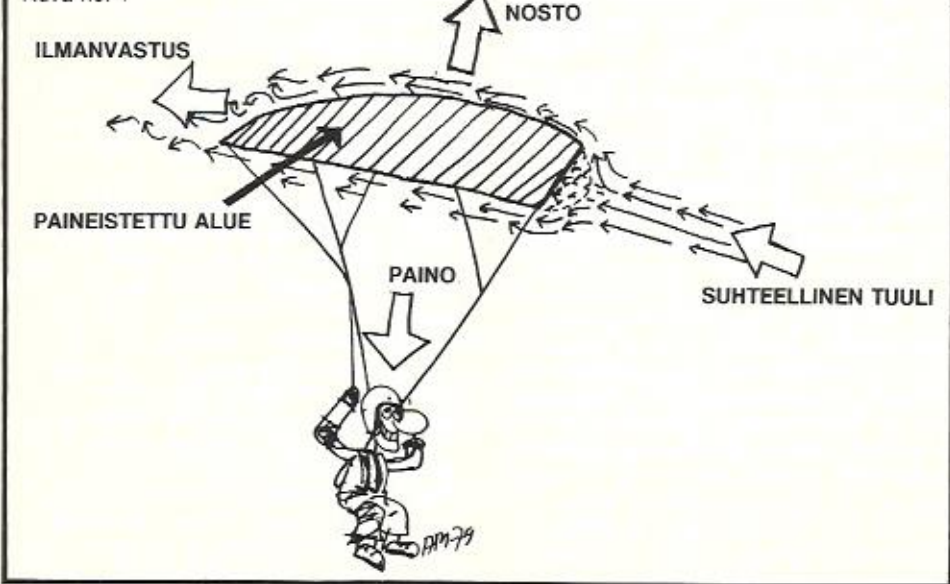
1. Kiinteiden esteiden, kuten puiden, rakennusten, mäkien ilmavirtaan eli tuuleen aiheuttaman ilmapyörteet
2. Ilmaston epävakaisuudet eli nostot yms.
3. Wind shear eli siiri (tuulen nopeuden ja suunnan muutokset siirytessä ylös- tai alaspäin ilmakerroksissa)

Kolmannen kohdan turbulenssi on varmasti epätodennäköisin patjahypyissä paitsi ehkä joskus kylmien ja lämpimien rintamien liikkua alueen läpi. Vaara on kuitenkin tällöinkin pieni.

Toisen kohdan turbulenssi, joka liittyy ilman lämpövaikutukseen aiheutuu siitä, että nousvilla ilmassa eli termiikillä on momenttia eli liikkeelle panevaa voimaa. Tämän tyyppinen turbulenssi esiintyy yleisesti aurinkoisina päivinä ympäri vuoden. Patjahyppääjille se on vaarallinen ainoastaan suhteellisen kovalla tuulella.

Hyppääjille vaarallisin turbulenssi on ilman muuta se, joka aiheutuu (kohta 1) kiinteistä esteistä, jotka muuttavat tuulen suuntaa.

Kuva no: 1

Tuulen nopeus on varmasti vaikuttavin sekä myöskin parhaimmin mitattavissa oleva seikka. Tuulen ollessa noin 0-5 m/s turbulenssit eivät ole riittävän voimakkaita, jotta niillä olisi vaaraa hyppääjälle. Jos tuuli nousee 5-10 m/s voi jo syntyä niin kovia turbulensseja, että ne saattavat aiheuttaa kuvun kasaanmenemistä, varsinkin kun ollaan lähellä turbulenssin aiheuttajaa. Tuulen ylittäessä 10 m/s, voi rajuja turbulensseja odottaa jo kaukana esteestä tuulen alapuolella.

Ilman tiheys vaikuttaa myös turbulenssiin. Mitä tiheämpi ilma sitä voimakkaampi turbulenssi. Kylmä ilma on tiheämpi kuin lämmin ilma, joten turbulenssit ovat usein voimakkaampia talvella kuin kesällä. Kuiva ilma on tiheämpi kuin kostea ilma. Turbulenssi on siis voimakkaampi suhteellisen kosteuden ollessa 30 % kuin 80 %.

Esteen suuruus ja muoto vaikuttaa myös turbulenssin esiintymistiheyteen ja suuruuteen. Suuret esteet aiheuttavat laajoja turbulensseja, vaikka ne enkä eivät ole niin voimakkaita kuin pienten esteiden kohdalla. Kulmikkaat rakennukset aiheuttavat turbulensseja hitaammilla tuulinopeuksilla ja ne ovat paljon voimakkaampia kuin puolipallomuotoisilla rakennuksilla.

Kirjeitä jatkoa

na ollut salakielinen koodisanoma putosi suoraan tämän kyseisen hyppääjän suuhun, jolloin tämä sen hätäpäissään nielaisi, joten jouduimme vielä odottelemaan pari päivää.

Sanoman selvittelyssä kärsimme huonosta ilmanvaihdosta. Pulmaamme ei kuitenkaan saatu ratkaisua tästä salakielisestä koodisanomasta, vaikka ylpeinä voimmekin esitellä sen sisällön. Siinä nimittäin luki seuraavaa: "P. Öhkiäinen on par'aikaa laskuvarjohyppykursilla, mutta asiaa voitte tiedustella Laskuvarjourheilu-lehdestä."

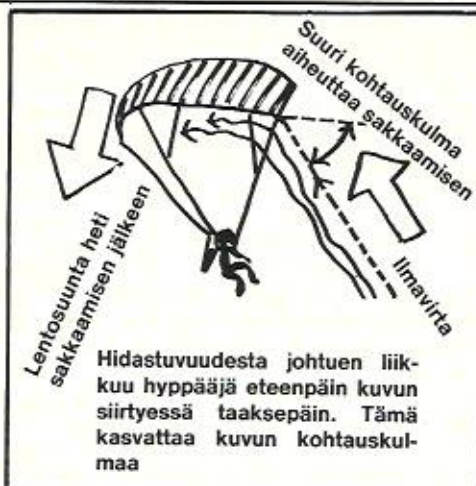
Lyötyämme viisaita päätimme täällä toimituksessa yhteen useaan kertaan pääsimme kahdenkymmenen kuuden kuuhun, neljän lievänasteisen ruhjeen ja yhden palovamman (eräs asiantuntijaraatimme jäsenistä "kävi kuumana") jälkeen yksimielisyyteen seuraavista asioista:

1. Kysymyksen on selvästi kaksiosainen!
2. Kysymyksiin voitaneen vastata, mikäli kuumana käynyt jäsen erotetaan ryhmästä.

Näin sitten teimmekin ja löytyihän asioihin ratkaisuja:

- Kyllä tapahtuu kuvun kääntymisiä myötätuuleen. Aina kun kääntää ohjaukspuljoista sinne päin, sekä oppilailla aina ensimmäisillä hyppyillä ja myöhemminkin kun irroittaa kätensä puljoilta. Tämä taas johtuu lähinnä aerodynaamisista seikoista ja jonninverran kuvun rakenteestakin.
- Mitä taas tulee kysymyksen jälkimmäiseen osaan niin vastaus on: "Niin luulisi."
- Kysymyksen jälkimmäinen osa nivoutuu ensimmäisen, tai päinvastoin, siinä vaiheessa, kun hyppääjän jalat ensimmäistä kertaa koskettavat maata kuvun ollessa myötätuuleessa. Sen jälkeen ei yleensä enää luulla mitään.

Mikäli nimimerkki "tuopin veto" on tuoppinsa voittanut toivoo toimitus pääsevänsä osingolle näin tyhjentävien vastausten ansiosta. Muussa tapauksessa: unohdetaan koko juttu.

Turbulentista säätä voi varmimmin odottaa myöhään aamupäivällä sekä aikaisin iltapäivisin, sillä sään lämpövaikutus ja tuulen nopeus ovat useimmiten suurimmillaan silloin. Tämä ei kuitenkaan ole mikään perusmääritelmä, vaan turbulenssia voi esiintyä minä vuorokauden aikana tahansa.

PARA-KYYKKÄ

Para-sanan liitteeksi on viime vuosina kytetty kaikenlaisia lisukkeita. On skiitä, nordikiä ja jopa waterskiitä.

Mielessäni on virinnyt pelko välineurheilun turmiollisuudesta amatööriudelle ja olen päättänyt suomalaiskansalliseen lajiin: para-kyökkä. Kyökan pelivälineet ovat valmistettu suomalaisesta männystä ja ovat nimeltään karttu ja kyökkä. Karttu muistuttaa pesäpallomailaa ja kyökkä on 5 cm ø lieriö.

Kyökkäpelissä pelialue on kaksi 5x5 m olevaa ruutua määrätäisyydellä toisistaan. Perusideana on saada ruutujen etureunaan sijoitetut kyökat lentämään pois kyseisestä ruudusta kartulla. Kilpailija joka ensin saa putsattua ruutunsa on voittaja.

Para-kyökan säännöt ovat vasta muotoutumassa. Es. 3 kierrosta tarkkuutta ja 7 heittoa kartulla. Pelialueelle jääneiden kyökien lukumäärä korotettuna kolmanteen potenssiin on sama kuin sentit 00:sta. Tarkemmat säännöt voi kilpailun järjestäjä liittää kilpailukutsun yhteyteen.

Kehoittaisin kaikkia asiasta vakavasti kiinnostuneita aloittamaan kyökkäharjoitukset välittömästi, etteivät kaiken keksivät jenkit ehtisi kehityksessä liian pitkälle.

Kyökkäterveisin,

Mikko Juhani

Miten sitten pitäisi ohjata tällaisella säällä? Mitä kevyempi hyppääjä sitä enemmän hän joutuu näitten säiden aiheuttamien ongelmien eteen. Kevyillä hyppääjillä on pienempi toleranssi turbulenssiin nähden ja hänen tulisi siksi olla erittäin varovainen tällaisilla säillä.

Voimat, jotka vaikuttavat kupuun ovat suoraan suhteessa kupuun vaikuttavien tuulien nopeuksiin. Siksi on vaarallisempaa lentää nopeasti kuin hitaasti turbulenttien alueiden läpi. Turbulenttien alueiden läpi tulisi lentää noin 30-50 % jarruilla. Liian hidas lento on myös vaarallista sillä kupu saattaa sakaata hetkellisestä puuskasta ilman mitään varoitusta.

Yllä oleva kirjoitus ei ole tarkoitettu oppaaksi miten lentää patjalla vaan tarkoitus on ainoastaan tuoda esiin muutama pulma, joka voi vaikuttaa turvalliseen lentämiseen. Tarkoin tutkimalla varjojen omia käsikirjoja saa varmasti arvokkaita viitteitä varjon käyttäytymisestä eri olosuhteissa. Suositeltava kirja on myöskin amerikkalainen "Hang Gliding and Flying Conditions", kirjoittanut Dennis Pagan. Kirjan saa tilata Kitulta tai Akateemisesta Kirjakaupasta.

Hyvätäänhän turvallisesti.

UUSIA LUPAKIRJAHYPPÄÄJIÄ

248	JAAKKOLA ILKKA
249	PURO MARKKU
250	SAARILAHTI VESA
251	HELMINEN JORMA
252	SARKKINEN JUHA
253	KARJUNEN ASKO
254	MAARANEN SEPPO
255	RAUHAMÄKI HARRI

MYYTÄVÄNÄ

Tällä osastolla julkaistut ilmoitukset ovat yksityisille lukijoille ilmaisia. Toimitus pidättää oikeuden lyhentää liian pitkiä ilmoituksia.

Myydään uudenveroinen piggy-back-kokonaisuus: reppu, valjaat, päävarjo (PC Mk II), varavarjo (ohjattava ylijäämä). Voidaan myydä joko könttikauppana tai myös osina.

Juha Kokkonen,
puh. 90-801 1207 (k)

Sini-keltainen RAZZOR-BACK -tandemi + Rainbow STRATO STAR + pod + grabber + PIONEER TRI-CONICAL 23 ft. ohjattava varavarjo (-76) + MA - 1. Hyväkuntoiset, alle 50 hyppyä, yht. 4500 mk.

Juha Kauppinen
puh. 90-78 1198 (aamuisin)

Kaunis, hyväkuntoinen ranskalainen Papillon+ Stylemaster-valjaat

Tapio Hyvönen
puh. 90-666 444

Ympäristökiteijöiden ynnä moninaisten muiden syiden vuoksi myydään hyväkuntoinen, hyvin opetettu ja erittäin luotettava sinikeltainen PC-Mk II + sukka + MA-1 + ylijäämävaljaat ja -reppu + ylijäämävaravarjo reppuineen + apuvarjo.

Eero Kausalainen
puh. 90-37 8077 virka-aikana

Teksti: Maurits

Hm-kurssi 1/79 pidettiin SIL:n toimesta Räyskälässä 22-29. huhtikuuta.

Kouluttajana toimi ansiokkaaseen tapaan Kausalalaisen Eero, "santsarina" Esa "Mini" Mikkonen.

Tulokkaita olisi ollut tällä kertaa ylenmääräisesti - 15 kpl - mutta koulutuksellisista syistä osanottajamäärä rajoitettiin kahdeksaan, loppuilla halukkailla on mahdollisuus päästä syksyllä pidettävälle toiselle kurssille.

Onnelliset valitut olivat Antti Kausalainen, ULK, Risto Tahvanainen, ILK, Reijo Suutarinen, TamLK, Hannu Leskinen, SLK, Anssi Horppu, ULK, Raimo Ahola, OLK, Arno Ylhä, TLU ja Maurits Kouhia, TLU.

Kurssiohjelma seurasi varsin tarkkaan samoja linjoja, kuin lehdesämme 1/76 ollut kurssi, joten siitä ei sen enempää.

Oppilaat olivat ympäri Suomea, ja niinpä olikin varsin mielenkiintoista seurata, miten Eeron ja Minin suorittama "aivopesu" tepsii kaveriinkin, jotka ovat tottuneet hyvinkin erilaisiin menettelytapoihin kerhojensa puitteissa. Osa eroista johtuu tietysti kalustollisista seikoista, mutta useassa kohden huomattiin, että tietty asia oli tehty jossain kerhossa paremmin vain siksi, että joku on nähnyt vaivaa sen hyväksi. Tuli myös esille tapauksia, jolloin homma oli aikaisemmin hoidettu tehokkaasti, mutta "telineet olivat lahonneet". - YRITÄMMEKÖ JOSKUS PÄÄSTÄ KOULUTUKSESTA MAHDOLLISIMMAN VÄHÄLLÄ VAIVALLA AJATTELEMATTA AINA OPPILAAN PARASTA?

Aivopesua siis tapahtui, se myönnettiin kouluttajien ja hyväksyttiin oppilaiden taholta, koska ilmeistä on, että MENETTELYTAVAT ON SYYTÄ SAADA MAHDOLLISIMMAN SAMANLAISIKSI ERI KERHOJEN KESKEN, jotta vältyttäisiin epätietyksuudelta, ja säästyttyisiin erehdyksiltä. Yhtenä esimerkkinä jopa niinkin "selvä" asia, kuin varjokirjojen täyttö, jossa havaittiin "kahenlaista ilmoa".

- OPPILAALLA PITÄISI OLLA YKSI, JA VAIN YKSI TAPA TEHDÄ ASIA, olipa kyseessä sitten varavarjon heitto, varjokirjan täyttö tai mikä muu tahansa.

Ilmojen haltia piti säät erinomaisina kolme ensimmäistä päivää, jolloin keskityttiin lakiin, määräyksiin ja teoriaan. Moni poika taisi olla valmis jättämään koko homman tässä vai-

heessa, koska näytti siltä, että teitpä niin tai näin, niin aina oli puntti jalassa. Lopuksi tultiin kuitenkin tulokseen, että TEKEMÄLLÄ ASIAT NIINKUIN KUITTI SANOO SUOJAAT OMAN SELKÄNAHKASI, ja erehtymisen vaara vähenee.

Loppujen lopuksi päästiin myös hyppäämään - tai aluksi vain heittelemään streameireitä, ensimmäisen illan "turistipoka" hukka- si kolme vahvan sään takia, ja hommaa päätettiin jatkaa seuraavana päivänä.

Näin tapahtuikin, ja päästiin käytännössä kokeilemaan naruheittojen ihmeellisyyksiä. Tässä vaiheessa tultiin yksimieliseen päätökseen, että narupudotusten lukumäärää kurssilla (4) voisi lisätä, vaikkapa sitten korkeampien keikkojen kustannuksella. Homma miellettiin vaikeimmaksi, eivätkä Cessna 172:n ahtaat tilat tehneet sitä yhtään helpommaksi.

Kurssilla testattiin Kainuun poikien tekemää kypärävastaanotinta: oppilaalla radiopotta päässä ja kouluttaja neuvomassa maasta käsin ohjailua ja maahantuloa normaalin LA-puhelimen avulla. Vehje todettiin yksimielisesti erinomaiseksi koulutusvälineeksi. Koneeseen asti ääni ei yltänyt, mutta siellähän ovatkin toiset komentajat. Hyppäämistä ei poveen haalarin alle sijoitettava vastaanotinrasia mitenkään häirinyt, kuuluvuus

varjon varassa oli hyvä ja pohjakohinat hukkuivat koneessa muuhun meteliin.

Hyppytoiminta oli ilmojen takia katkonaista, ja korkeista keikoista jäikin muutama tekevä, mutta varsin hyvä tuntuma - tai ainakin aavistus edessä olevista ihanouksista saatiin.

Ilmailuhallituskin toi terveisensä ystävämme Lassen välityksellä, ja saimme kuulla lisää eri pykälistä ja niiden tulkinnaista. Lisäksi kuullimme, että "on sattunut tapauksia ja tullut tiettyjä puhelinsoittoja", ja heräsikin ihmetys: eikö tämä pieni, mutta vähälukuinen parasu- tistijoukkomme olekaan niin yhtenäinen, kuin pitäisi...

Loppukritiikissä todettiin ja tunnustettiin yksimielisesti hyppymestariseminaarien tarve: moni mestari pysyttelee oman kerhon alueella ja puitteissa, ja tällöin on kalkkeutumisen vaara lähellä. Hm-seminaari olisi oikea paikka tiedon levittämiseksi ja menettelytapojen yhtenäistämiseksi.

Harkinnan arvoiseksi katsottiin myös maakouluttajaseminaarit - voisivatpa vaikka olla yhtenä vaatimuksena mestarikurssille pääsemiseksi.

Todettiin seitsemän työntäyteisen päivän kuluneen varsin joutuisasti, ja lähdettiin kotiin päättäen vakaasti EPÄILLÄ AINA HIEMAN.

Nikon FE. Automaattinen, pieni järjestelmäkamera, joka on Nikon laatua

Automaattisen helppokäyttöinen.

Nikon FE on pienikokoinen, kevyt ja helposti käsiteltävä automaattinen järjestelmäkamera. Valitse aukko, tarkenna ja laukaise - kamera valitsee oikean valotusajan. Nikon FE toimii täsmällisesti ja luotettavasti - myös täysin käsisäätöisenä ja jopa ilman paristoja (M90 ja B). Yli 55 Nikor-objektii- via, oma salamalaitte ja aito Nikon-moottoriperä sopivat Nikon FE:en.

EDULLISET PATJAVARJOT DDR:stä TULEVAT!

RL-10

Kuuluisa useista merkittävistä voitoistaan, mutta silti hinnal- taan edullinen:

Varjo hyppykunnossa mk 4200
Kupu + sisäpussi + apuvarjo mk 3200

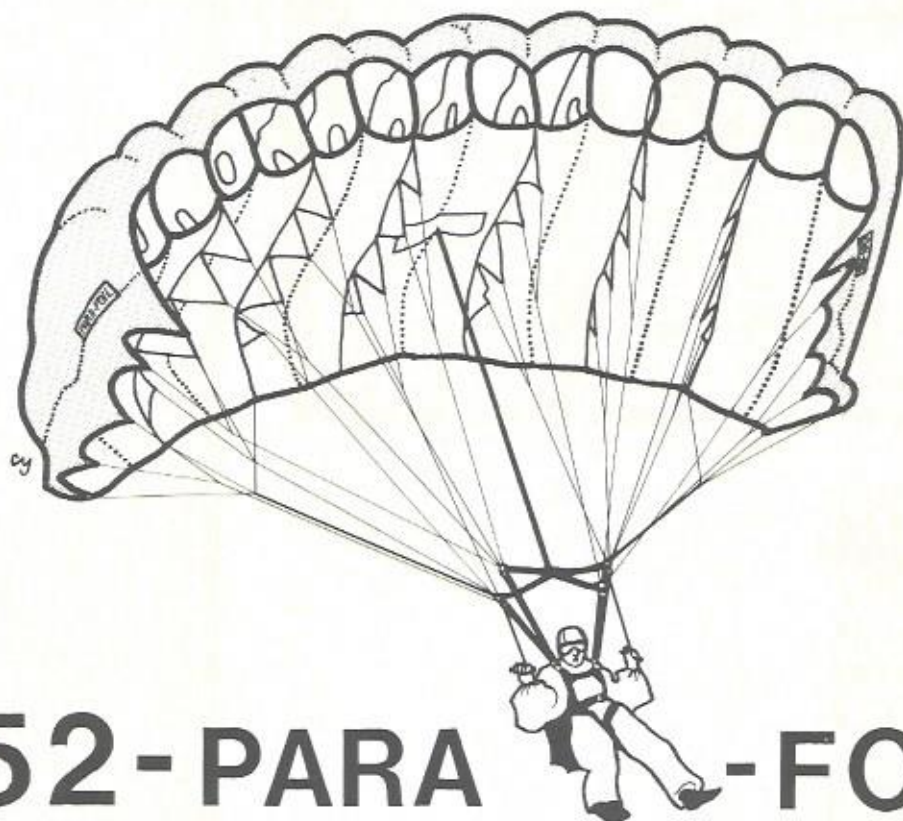
Varavarjo **BE-8S** varjo käyttökunnossa mk 1720
pelkkä kupu mk 1330

OTA YHTEYS

Edustusliike HARALD O. TANDEFELT

PL 48 13100 Hämeenlinna 10 puh. 917-21 675

PETO PATJALESI !

252-PARA -FOIL

Todella maailman uskomattomin urheiluvarjo, 252 Para-Foil on muuttanut "laatikko"varjojen maailman uskomattoman hiljaisine vajoamisnopeuksineen, pehmeine alastuloineen, loistavine lento-ominaisuuksineen ja pehmeine aukaisuineen.

EI RAJUJA AUKAISUJA, EI PALAMISIA: 252 Para-Foil ei ainoastaan anna sinulle pitempää aikaa varjon varassa, vaan se tuo sinut alas pehmeästi jopa tyyninä päivinä. Vaikkakaan emme voi taata sinulle höyhenlaskua joka kerta (sehän on sinusta itsestäsi kiinni), voimme taata sinulle jatkuvasti pehmeät ja miellyttävämmät laskeutumiset kuin millään muulla patjavarjolla.

HELPPO LENTÄÄ: Uskomme rehellisesti että 252 Para-Foil on maailman helpoin patjavarjo lentää. Patentoitu stabilisaattori systeemi tekee 252:sta uskomattoman vakaan lentää, tunneleiden välinen paineentasausjärjestelmä estää tehokkaasti tunneleiden tukkeutumisen. 252 saa myös korkeat pisteet käsiteltävyydestä ilmassa, tasaiset, vakaat käännökset, tavallista kevyempi ohjaus ja äärettömän kevyet jarrutukset.

PEHMEÄT, LUOTETTAVAT AUKAISUT: Sliderissa, 8 cm halkaisijaltaan olevat slider renkaat apuvarjoon kytkettynä antavat sinulle jatkuvasti pehmeät ja luotettavat aukaisut. Johtuen suurista slider renkaista, slider laskeutuu kantopunoksia pitkin rauhallisesti estäen varjon vahingoittumisen ja pehmentäen aukaisua. Kaikki 252-hyppääjät sanovat kupunsa aukeavan yhtä pehmeästi kuin PC.

Mutta vain tämän mainoksen lukeminen ei saa sinua uskomaan... hyppää 252:lla ja totea itse.

Jälleenmyyjä Suomessa: Suomen Laskuvarjo Oy

THE CHUTE SHOP
HIGHWAY 202, FLEMINGTON, N.J. 08822
(201) 782-5758

Turus' tapahtunu...

MURHEITA.

TS 23.4.-79

Laskuvarjohyppääjä loukkaantui Turussa

Meri Kutsuu -79 -näyttelyn toista päivää himmensi laskuvarjohyppynäytöksessä sattunut hyppääjän loukkaantuminen.

Hyppääjän patja-mallinen varjo sakkasi kriittisellä hetkellä eli n. 5-10 metrin korkeudessa, jolloin varjo menetti lento-ominaisuutensa. Hyppääjä iskeytyi asfalttiin selkää edellä.

Laskuvarjohyppynäytök-

sen järjesti Turun Laskuvarjohyppelijät. Toistaiseksi on selvittämättä, miten on mahdollista, että käytetty varjotyypin sakkasi.

Turun Yliopistollisesta keskussairaalaan kerrottiin, että hyppääjän vammat eivät ole vakavia. Hän joutuu kuitenkin jäämään muutamaksi päiväksi sairaalaan.

Meri Kutsuu -79 -näyttelyyn on kahden ensimmäi-

sen päivän aikana tutustunut lähes 10 000 maksanutta kävijää. Tarkka kävijämäärä on 9 626. Sunnuntaina tutustui näyttelyyn yli 7 000 veneilystä ja veneistä kiinnostunutta näyttelyvierasta.

Näyttelyn järjestäjät uskovat, että kaiken kaikkiaan näyttelyssä käy yli 30 000 vierasta.

Näyttely päättyi ensi sunnuntaina.

Laskuvarjohyppääjä voi hyvin

Turun Meri Kutsuu 79 -näyttelyn laskuvarjonäytöksessä loukkaantunut Mika Forsén voi olosuhteisiin nähden hyvin. Mika Forsén putosi laskuvarjon sakkattua selälleen asfalttiin Kupittaaan urheiluhallin lähetyville ja häneltä murtui mm. lannenikama.

Laskuvarjo alkoi sakata jouduttuaan todennäköisesti pyörteeseen. Pyörteen on aiheuttanut ilmavirta tai mahdollisesti edellä hypännyt mies laskuvarjollaan.

Oheiset lehtileikkeet on saksittu Turun Sanomista ja kertonevat tapahtuneesta kaiken oleellisen. Myöhemmin keväällä Helsingissä sattunut samanlainen onnettomuus antaa aiheita perehtyä patjojen aerodynamiikkaan ja toimintaan perinpohjaisemmin.

Bäckström Ilmailuhallituksesta tutkii tapahtuneita, joten jääme odottelemaan tuloksia. Sitä ennen on varmasti KAIKKIEN PATJAHYPPÄJIEN SYYTÄ LUKEA VARJON MANUAALI VIELÄ KERRAN JA OLLA TODELLA VAROVAISIA TUULISILLA JA TINTTISILLA KELEILLÄ.

Laskuvarjohyppäilyssä n:o 4/78 on artikkeli "PATJAT JA PYORTEET", joka on käänös lähes kaikkien patjojen mukana seuraavasta käsikirjasta. Suosittelemme aiheeseen perehtymistä, henkenne kaupalla!

LISÄÄ MURHEITA:

Käytössä olleen upean hyppyputken, eli Partenavia Victor'in tuntihinta nousi alkuvuodesta niin roimasti, että hyppääminen siitä on tullut taloudellisesti kannattamattomaksi. Konetta käytetäänkin enää pääasiassa vain näyttöshyppyihin.

VALOPILKKUJAKIN

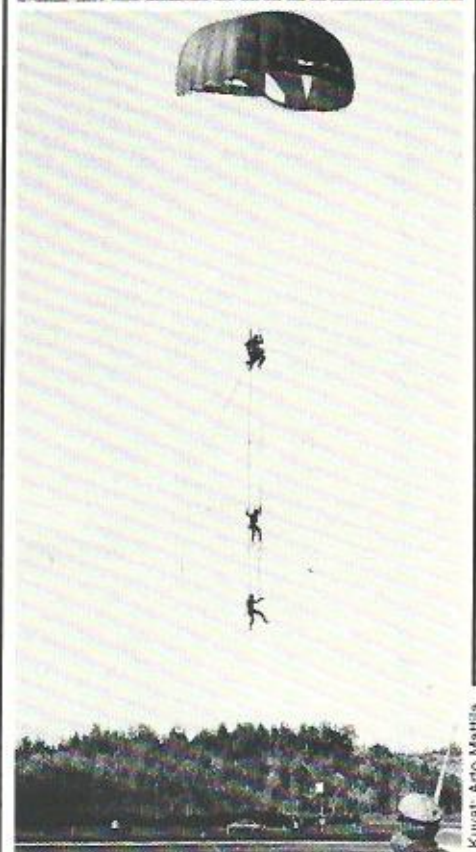
Kaikeksi onneksi Partenaviasta sentään päästään vielä hyppimäänkin, sillä näytöksiä on ollut runsaasti ja lisää on tilauksessa. Näytöksistä on syytä mainita paikallisen Lions-Klubin järjestämä Lapsenvuoden hyväntekeväisyystempaus, jossa neljä urhoollista hyppääjäämme, Mauno Räsänen, Pertti Koski, Kristian Enkvist ja Arno Ylhä, suorittivat loistavan hypyn "ei toispuol, vaa keskel Aurajokke".

Mövin lehdistö on suhtautunut vaihteeksi (= kovin pitkäästä ajasta) melko myönteisesti myös muihinkin hyppäämiseen liittyviin tapahtumiin kuin onnettomuuksiin.

ILMAILUPÄIVÄT 26-27.5

Turun uuden lentoaseman vihkiäisien yhteyteen järjestettyihin Ilmailupäiviin oli saatu jopa mahtumaan muutamia laskuvarjohyppäsuorituksiakin. Tosin kerhomme osuus jäi melko pieneksi. Mainosvaltteina olivat Neuvostoliittolaiset hyppääjät. Myös LJK:n "kakkosjoukkue" oli lauantaina mukana ja sai suorittaa alastulon katsojien kannalta edulliseen paikkaan, kun taas oman "Ilmavaivamme" oli laskeuduttava alueelle, jossa ei ollut paljon katsojia.

Neuvostolaisia hyppäsuorituksia oli lauantaina kolme ja sunnuntaina neljä. Lauantaina hyppäsivät ensin Natalia Sergeeva eräänlaisen lippuhypyn, sitten Viktor Kulikov, Petr Zadorov ja Anatoli Kubyschkin, kaikki kolme samalla varjolla ja trapetsilla roikkuen tekivät voimisteluliikkeitä alustullessaan. Näytöksen päätti Boris Kondratiev räjäyttämällä rakettipommin varjon varassa.

KAKSI NÄYTÖSHYPPYÄ

Ylempi: Turun pojat tekemässä näytöstä Aurajokeen keskelle Turku
Alempi: Itänaapurien "kolme yhdellä varjolla" -tempu Ilmailupäivien näytöksessä

TWO DEMO JUMPS

Upper: Members of The parachuting Club of Turku doing nice demo into the river Aura in the middle of Turku City

Lower: Russian jumpers doing their "Three jumpers with one Parachute" -trick during the Air-Show of Turku

Sunnuntaina edellisten lisäksi B. Zurtsev roikkui ensin jonkin aikaa pitkän hihnan varassa koneen perässä, irrottautui sitten hyppypaikalla ja varjo avautui pakkolaukaisulla noin 300 metrissä. Näyttävien näistä oli ehdottomasti Kulikovin, Zadirov'in ja Kubyschkin'in yhteishyppy, muut eivät ansainne erityistä mainintaa.

Erittäin erityistä mainintaa ansaitsee kerhomme hyppääjän Arno Ylhän suoritus. Arno nimittäin ahtautui 2-paikkaisen Blanic-purjekoneen takaohjaamoon ja kiipesi sieltä noin 900 metrissä siiven päälle seisomaan. Kone kaarteli jonkin aikaa hyppypaikan yläpuolella Arnon seisoessa koko ajan siivellä. Kun kone oli vajonnut parisataa metriä hyppäsi Arno siiven etukautta pois ja aukaisi välittömästi. Fantastinen hyppy, mutta ikävää vain, että se oli sijoitettu suoritettavaksi ennen varsinaisen näytöksen alkua täyteohjelmaksi.

KUN AJATUS EI KULJE . . .

Ilmailupäiviin liittyy myös tapahtuma, jota ei voi kuitata pelkällä olankohautuksella.

Sunnuntai-iltapäivällä varsinaisen näytöksen loputtua antoivat neuvostoliittolaiset vieraat kerhomme hyppääjille mahdollisuuden kokeilla AN-2 -merkkistä hyppykonettaan. Kymmenellä hyppääjällä oli mahdollisuus lähteä kokeilemaan, miltä tuntuu "astua taivaalle linja-autosta"! Tunnelmat olivat korkealla! Kerättiin nopeasti kaksi viiden hengen RW-pokaa, toisessa turkulaisia, toisessa pääasiassa tamperelaisia, noustiin koneeseen ja jäätiin odottelemaan lähtöä.

Tässä vaiheessa tapahtui jotain sellaista, jota ilmeisesti voi sattua vain Suomessa". Lennonjohto kielsi hyppäämisen kahdeksi tunniksi yleisölenäytysten takia. No... asiansahan on jotenkin vielä ymmärrettävissä: taivaalla oli ihan kerrassaan 3-4 konetta yhtäaikaan (mikä esim. Malmilla lienee melko yleistä hyppytoiminnan yhteydessä), mutta tilanteen jatkokehitys tyrmisti älyttömyydessään. Turun Lentokerhon puheenjohtaja nimittäin oli valmis keskeyttämään kerhonsa järjestämän yleisölenäytysten hyppymme ajaksi (kiitos hyvästä yrityksestä!), koska itänaapureiden aikataulu ei olisi sallinut kahden tunnin odottelua, mutta lennonjohto (= eräs tietty lennonjohtaja) näytti karvansa: Ei hypätä kohteeseen tuntiin, kun kerran niin tuli sanottua!

Tällainen menettely on käsittämätöntä! Lennonjohtajiin on kerhomme taholta pyritty pitämään mahdollisimman hyviä suhteita: on ollut saunaa, kaljaa, makkaraa ja filmejä, on mielistelty ja pyritty tekemään hyppytoiminnasta mahdollisimman vähäinen häiriötekijä. Tyrmistyneenä on vain kysyttävä: Tähänkö on tultu? Onko mahdollisesti vielä edessä ajat, jolloin on hypättävä hiljaa ja matalalta? Toivottavasti ei . . .

Artsi

PS. Terveisiä meiltä kaikilta Mikalle. Pikaista paranemista!

SUURI VALOKUVAUS- KILPAILU LASKUVARJOHYPPY- KUVILLE!

- sarjat:

A: DIAT

B: VÄRIPAPERIKUVAT

C: MUSTAVALKOISET KUVAT

- Sarjoissa A ja B ei ole kokorajoituksia. Sarjan C kuvion tulee olla kooltaan min. 17x24 ja max. 30x40.

- Kuvien lukumäärässä ei ole rajoituksia, ja kuvaaja voi osallistua kaikkiin sarjoihin

- Kuvat palautetaan kilpailun loputtua, mikäli mukana seuraa riittävä määrä palautuspostimerkkejä.

- Kuvien taakse tulee kirjoittaa kuvaajan NIMIMERKKI. Kuvia tulee seurata nimimerkeillä varustetut, suljetut kirjekuoret, joissa seuraavat tiedot:

1. Kuvaajan nimi ja osoite (mahd. puh. n:o)

2. Kuvan nimi tai aihe

3. Kuvausaika ja -paikka

4. Kamera, objektiivi ja filmi

5. Ilmakuivissa kuvausluvan numero, sekä tieto siitä, onko kuvat tarkastettu Ilmailuhallituksessa, ja ovatko ne julkaisukelpoisia.

- Kuvat tulee lähettää toimitukseemme 1.10. -79 mennessä osoitteella: LASKUVARJOURHEILU

PL 653 00101 HELSINKI 10

Palkinnot:

Sarja A: AGFA-GEVAERT OY:n Y:n lahjoittama AGFA MOTOR POCKET 901 E -kamera + 4 rullaa 400 ASA:n diafilmiä (arvo n. 700:-)

Sarja B: LASKUVARJOTARVIKE Ky:n valmistamat HyppyHAALARIT voittajan toivomusten mukaan (arvo n. 450:-)

Sarja C: ERKKI VAARA Ky:n lahjoittama ÄÄNIMERKKI-KORKEUSMITTARI (arvo 300:-)

Lisäksi jokaisen sarjan kahdelle seuraavaksi parhaalle jaetaan SUOMEN ICI:n lahjoittamat 5 RULLAA mustavalkoista ILFORD filmiä.

HYVIÄ KUVIA!

toivoo

LASKUVARJOURHEILU

cip/fai kokouskuulumisia

C. I.P./F.A.I. –
1979 Arnhemissa Hollannissa

Kartalta katsottuna näytti F.A.I:n laskuvarjokomitean (C.I.P:n) tämänvuotinen kokouspaikka verraten vähäpätöiseltä ja monen mutkan takana olevalta. Paikan päällä havaitsi kuitenkin tullessaan erittäin mielenkiintoiseen maisemaan ja kun vieraanvaraisuus oli korkeata luokkaa, muodostui kokemus kaikestaan mieleenjäädväksi. Kokoustilat, asuminen ja muonitus tapahtuivat nykyaikaisessa urheilulaitoksessa, joka oli rakennettu samoille niityille, joille liittoutuneet II maailmansodan aikana syyskuussa 1944 tekivät yltiöpäisen maahanlaskun kohtalokkain seurauksin.

Läsnä oli 23 maata Bulgarian edustaessa lisäksi Unkaria. Oman mielenkiintonsa toi läsnäolollaan Kiina.

Zagreb 1978

Jugoslavian edustajat esittivät raportin MM-78-kilpailuistansa. Mukanahan oli 25 maata eli 133+65 kilpailijaa (miehet + naiset). Hyppyjä kirjattiin yhteensä 3188. Tarkkuushyppistä oli puolet ns. nolla-nollia. Järjestäjät olivat tyytyväisiä, vaikka hätkähdyttivätkin kuulijoitaan kertomalla hymy huulilla upottaneensa 1 575 000 \$ kilpailujen järjestämiseen. Katsojia oli ollut n. 65 000 maksanutta.

Tyyli ja tarkkuus

Bröstedtin (DK) tehtävänä ollut perinteisten lajien kehitysnäkymien keräily oli tuottanut varsin laihan tuloksen. Mistään konkreettisesti ehdotuksesta ei voitu keskustella. Moni hieno idea kompastuu lähes aina tuomaroitintiongelmiin.

Kuultiin, että ranskalaiset olisivat tosissaan kehittelemässä jotakin uutta, mutta eivät he tässä vaiheessa vahingossakaan paljastaneet, mistä oli tarkemmin kysymys. Muita vakavampia pohdintoja olivat:

- videon käytön tehostaminen tuomaroinnissa
- tarkkuushyppyä mitataan vain 1:een metriin saakka

Koska mitään palavahenkisiä puheenvuoroja ei pidetty, säilynee "tempu & tarkkuus" sellaisenaan vielä hyvän tovin eli vuosia ainakin.

RW

WC-78:n pohjalta oli Backmann (D) laatinut koko joukon ehdotuksia muutoksiksi RW-lajeihin. Koska C.I.P:n periaate kuitenkin on aina ensiksi testata suurempia muutoksia World Cupeissa, siirtyivät nämäkin ehdotukset tulevaisuuteen ainakin vuodella. Sinnepäin tehtiin kuitenkin pienempiä muutoksia:

- 4-m ja 8-m sarjoja siivottiin. Kovin usein toistuvat muodostelmat poistettiin ja saman kohtalon kokivat hankalan otteen sisältävät kuviot (esim. kaksi jalkaa ja yksi käsi -ote jne.

- uloshyppyä edeltävä valmistautumisaika koneessa lyhennettiin 20sek.:sta 10 sek.:iin.

Edellisten lisäksi ruotsalaiset ehdottivat sitä, että tehdessään jonkin muodostelmavirheen joukkueen ei tarvitsisikaan enää tehdä uudelleen viimeksi tehtyä onnistunutta kuviota, vaan voisi jatkaa kaiken aikaa hyppöh-

jelmaa eteenpäin. Virhesuoritukset luonnollisesti antaisivat 0 pistettä ao. kuvion kohdalle. Paikoin ilmeikkäänkin keskustelun lopputuloksena RW-komitea sai tahtonsa läpi, mikä oli vastustaa ehdotettua muutosta. Ehkäpä ruotsalaiset eivät kuitenkaan vielä lannistuneet.

RW-MM-79 järjestelyistä kuultiin seuraavaa:

- paikka on Chateauroux, 22/8. . . 2/9 1979
- ylituomari U. Beckmann (D)
- hyppykone North Atlas

Konevalinnasta annettiin kovasti kritiikkiä, koska järjestämisoikeutta myönnettäessä oli tärkeänä tekijänä ollut juuri Pilatus Porterin käyttäminen. Kokousväelle kuitenkin kerrottiin, että näin tehden hyppöjen hinnat nousisivat kovasti yli normaalien, mikä sekään ei kuulostanut miellyttävältä. Niinpä RW-MM-kilpailijat joutunevat havaitsemaan, että nopeudella 200. . . 210 km/t liikkuvasta peräluukusta päivänvaloon sukeltaessaan nopeus aluksi hidastuu.

Tuomarikurssi järjestetään jälleen MM-kilpailujen yhteydessä, mikä on syytä panna korvan taakse myös täällä kotomaassa.

Sporting Code

Osaan 5 tehtiin koko joukko pikku muutoksia, joista tärkeimpinä:

- videon käyttöä tarkennettiin taitohyppyillä
- protesti ohjattiin menemään jurylle ylituomarin kautta
- vinosti eli viistosti tehtyjen käännösten ja volttien virhesekunteja tarkennettiin
- 00-levyn tulee olla niin tasainen kuin mahdollista
- jne.

Lisäksi kohta 5.1.1 todettiin epäkäytännölliseksi, mutta parempaakaan kv. tuomarien arvostelujärjestelmää ei vielä kyetty esittämään.

Kansainväliset tuomarit

Tyytyväisenä voidaan todeta, että saimme hyväksytyksi kaksi uutta nimeä kansainvälisten tuomarien luetteloomme. Kyseiset herrat ovat P. Ahola ja OLK:sta ja E. Kausalainen SIL:sta.

Para-Ski-World-Cup

Kyseinen kilpailu päätettiin säilyttää cup-kilpailuna, koska kukaan ei esittänyt kiinnostusta niiden muuttamisesta MM-kilpailuiksi. Sveitsi erikoisesti kannatti säilyttämistä cup-kilpailuna.

Turvallisuus

Kokouksen erääksi pääanniksi muodostui onnistuminen turvallisuuden parantamiseen tähtäävässä tiedottamistehtävässä. Asia koettiin tärkeäksi yli kaikkien rajojen ja mieltä lämmittävää oli kuulla ensimmäisiä kertoja avoimielisiä kertomuksia itäblokin maiden vaikeuksista erikoisesti patjavarjoilla. Sovittiin seuraavasta menettelystä:

- C. Shea-Somonds toimii keskusmiehenä keräten vaaratilanneilmoituksia kaikista asioissa mukana olevista maista. Hän myös toimittaa materiaalista keskiaukeamasivut Englannin laskuvarjolehteen.

- näistä ko. sivuista hän ottaa lisäksi eripainoksen, minkä hän sitten lähettää Tanskaan Bröstedtille edelleen jaettavaksi C.I.P:n piirissä kaikkiiin maihin.

Toteutus saattaa vaikuttaa monimutkaisel-

ta, mutta on sillä onnistuakseen myös eräitä suuria etuja, ja eräs painavimpia lienee FAI:n postitusbyrokratian ja -budjetin vetreä ohitus.

Pian siis saamme myös täällä kotomaassa lukea lehdistämme entistä enemmän tapauksista maailmalla.

Kilpailukalenteri

EM-79-taito & tarkkuus:

- Zadar Jugoslavia
- 5. . . 10/9 1979

MM-80-taito & tarkkuus:

- Bozhuriste Bulgaria
- elokuun jälkimmäinen puoliskaa 1980
- AN-2 ja MI-8

RW-MM-81:

- Brasilia ei vielä vahvistanut
- päätös seuraavassa C.I.P:n kokouksessa, johon myös lisähakemukset ovat tervetulleita

Yhteenveto

Maailmalla vedetään väliillä hieman henkeä, eikä olla muuttamassa nykyisiä kilpailulajeja ainakaan radikaalisti puoleen eikä toiseen. Huomiota ollaan kiinnittämässä tuomarityöskentelyyn, -menetelmiin ja -pätevyyksiin, koska oli laji mikä hyvänsä, laskuvarjourheilussa aina ennemmin tai myöhemmin törmätään ikuisen havaitsemisen vaikeuteen tuomarityöskentelyssä. Video on tuomassa apua ongelmaan. Ja omalta kohdalta näyttää siltä, että vaikka tähän saakka on tyydyttävästi ollutkin mukana kansainvälisessä kehityksessä, tulevaisuuden turvaaminen tässä maassa alkaa vaatia pikaisia investointeja videolaitteistoihin.

Timo Nieminen
Vaasa

Tempua...

tehdä sarjoja ilman ajanottoa 2200 metristä ja sitten toinen osa 2000 metristä ajanotolla.

Painopisteenä hallittu ja nopea sarjan suoritus saumattomin siirtymävaiheihin. Tavoitteena suoritukset 9-7,5 sek väliillä.

TAKTIKKAHARJOITTELU:

Taktiikkaharjoittelu suoritetaan mahdollisimman pitkälle kilpailunomaisissa olosuhteissa. Siihen kuuluvat mm. uloshyppy radiokomennolla, hyppy 1800 metristä, sporting Code'n mukainen arvostelu ja ajanotto.

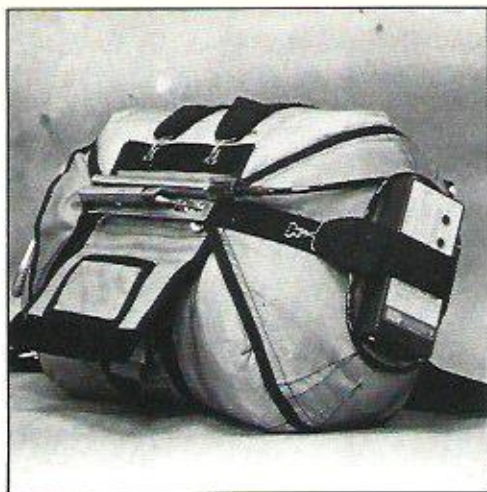
Harjoittelu käsittää 30-50 hyppyä ennen kilpailuja.

Painopisteenä hallittu ja nopea sarjan suoritus saumattomin siirtymävaiheihin.

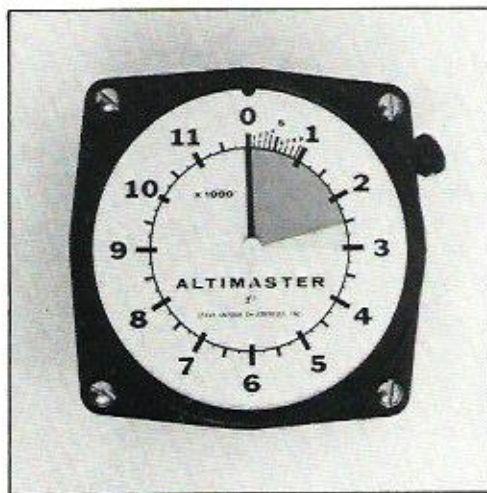
Tavoitteena tähän mennessä saatujen aikojen parantaminen kilpailuolosuhteissa.

Tätä Helmutin ohjelmaa voidaan pitää tällä hetkellä olosuhteisiimme nähden ehdottomasti parhaana tylihyppyjen oppimis- ja valmistautumishajelmana, josta jokaisen lupakirjaansa "vääntävänkin" on syytä ottaa oppia. Säästyy monta markkaa . . .

Hannu Laitinen

Sentinel Ripcord Releases

Altimaster Altimeters

Paralert

At SSE your safety is our business.

At SSE, Inc., we're dedicated to creating products that enhance the safety of sport parachuting. We understand your need for reliable and practical altimeters and automatic openers. By combining innovative ideas with modern technology and precise manufacturing, we have met that need with a line of products that are light and compact yet rugged and reliable.

Our Sentinel series of automatic ripcord releases have literally saved **hundreds** of lives. And its new universal power handle lets your rigger install a Sentinel on practically any reserve — conventional or tandem.

And more skydivers rely on their Altimaster altimeters than any other. Small and thin enough to be mounted almost anywhere, an Altimaster provides accurate altitude information at a glance.

Our latest product is the Paralert. It's an altitude warning device that "sounds off" at a preselected altitude. So you're free to concentrate on the skydive instead of having to visually check an altimeter.

SSE, Inc., is continuing to find ways to make your skydiving safer, easier and more fun. So we really mean exactly what we say: Your safety is our business.

Write or call today for information on SSE's entire line of sport parachuting products. Or see your local dealer.

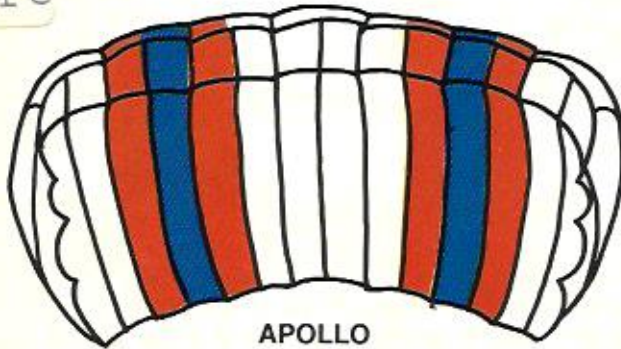
Sentinel, Altimaster and Paralert are registered trademarks of SSE, Inc. © 1978, SSE, Inc.

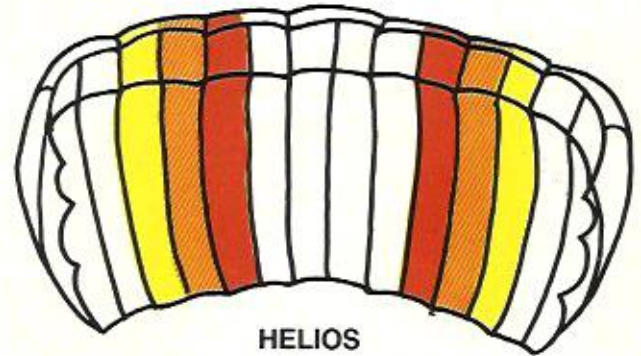
SSE INCORPORATED

5801 Magnolia Avenue • Pennsauken, NJ 08109 • (609) 663-2234

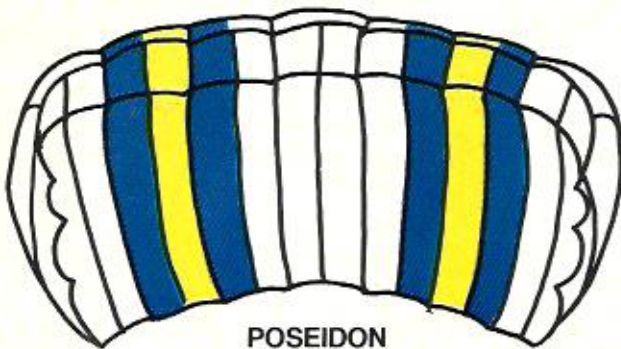
STRATO-CLOUD LITE ja CRUISAIR NYT SUOMEN LASKUVARJO OY:STÄ

APOLLO

HELIOS

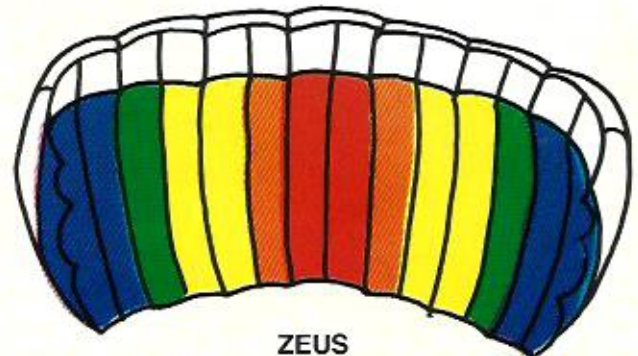
POSEIDON

Molemmat Para Fliten uutuudet saatavilla edulliseen hintaan ja oheisilla väreillä.

- Lisäksi yksivärisenä punainen, valkoinen, sininen, musta tai keltainen.
- Myös omilla väreillä (toimitusaika n. 2 kk.).
- Soita ja kysy lisätietoja.

VULCAN

ZEUS

MAAHANTUONTI JA MYYNTI
SUOMEN LASKUVARJO OY

SUURSUONTIE 21 · 00630 HELSINKI 63 · PUH. 90/740021